

Ikt. sz.: KVB-42/14-7/2023.

KVB-6/2023. sz. ülés
(KVB-20/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Költségvetési Bizottságának**
2023. május 9-én, kedden, 10 óra 19 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)</i>	5
<i>Nagy Márton expozéja</i>	5
<i>Kérdések, válaszok, észrevételek</i>	10
<i>Egyebek</i>	35
<i>Az ülés berekesztése</i>	35

Napirendi javaslat

1. Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter éves meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Vajda Zoltán (MSZP), a bizottság elnöke

Kara Ákos (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Tilki Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Ander Balázs (Jobbik), a bizottság alelnöke
Herczeg Zsolt (Fidesz)
Dr. Szűcs Lajos (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Dr. Hargitai János (KDNP)
Bakos Bernadett (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

F. Kovács Sándor (Fidesz) dr. Szűcs Lajosnak (Fidesz)
Barcza Attila (Fidesz) Törő Gábornak (Fidesz)
Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz) Herczeg Zsoltnak (Fidesz)
Tóth Endre (Momentum) Vajda Zoltánnak (MSZP)
Jámbor András Imre (Párbeszéd) Bakos Bernadettnek (LMP)
Ritter Imre (nemzetiségi képviselő) dr. Hargitai Jánosnak (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Bósi Ferenc bizottsági főmunkatárs
Dr. Kocsis-Birinyi Georgina bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászóló

Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter

Megjelent

Dr. Fónagy János államtitkár (Gazdaságfejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 19 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

VAJDA ZOLTÁN (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó napot kívánok mindenkinek! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, a kollégákat, a sajtó munkatársait és bárkit, aki a munkánk iránt érdeklődik.

Az ülésünket ezennel megnyitom. Bejelentések következnek a helyettesítésekről - mondjuk, sok szavazásunk nem lesz ma, de azért helyettesítések vannak -: F. Kovács Sándort Szűcs Lajos, dr. Szeberényi Gyula Tamást Herczeg Zsolt, Tóth Endrét én, Vajda Zoltán, Jámbor András Bakos Bernadett, Ritter Imrét Hargitai János, Barcza Attilát pedig Törő Gábor helyettesíti. Megállapítom, hogy a megjelent képviselőkkel és a helyettesítésekkel együtt a bizottságunk határozatképes.

El kell fogadnunk a napirendünket, ezt a kollégák e-mailben megkapták. Kérdezem a bizottságot, ki ért egyet ezzel. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.) Megállapítom, hogy 13 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadtuk a napirendet.

Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter éves meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)

Rátérünk az 1. napirendi pontunkra, melynek keretében Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter úr éves meghallgatását tartjuk. Tisztelettel köszöntöm miniszter urat, Fónagy János miniszterhelyettes urat és kollégáikat.

A napirendi pont tárgyalását megnyitom. Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján a minisztert a miniszter feladatköre szerint hatáskörrel rendelkező bizottság évente hallgatja meg. Miniszter urat kinevezése előtt 2022. május 18-án hallgatta meg a bizottságunk.

Mielőtt megadom a szót miniszter úrnak, tájékoztatom önöket, hogy miniszter úr kezdeményezte szemléltetés engedélyezését; Fónagy János miniszterhelyettes úrtól kaptam erről egy levelet. Erről az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 38/A. § (3) bekezdése alapján bizottságunknak döntenie kell. Egy félmondatot szeretnék csak erről mondani: én természetesen igennel fogok szavazni; maga ez a dolog, hogy erről döntenünk kell, számomra abszurditás tanáremberként, hogy valaki egy előadást akar tartani, és arról döntenie kell, hogy slide-okat mutathasson, abszurdum. De mondom, ha ez a szabály, akkor természetesen szavazunk ilyen furcsaságokról. Kérem, hogy szavazzunk akkor erről, most! (Szavazás.) Ez egy nagyon megnyugtató helyzet, hogy 13 igen szavazattal, egyhangúlag egyetértünk ebben, hogy evidens, hogy lehessen slide-okat használni. (Kara Ákos megérkezik az ülésre.)

Nincs más hátra, mint hogy egyrészt felkérjem miniszter urat, hogy tartsa meg a tájékoztatóját, utána pedig kérdések lesznek, és majd megtehetik észrevételeiket is a képviselők.

Tisztelettel megadom miniszter úrnak a szót. Egy személyes mondatot hadd mondjak: boldog születésnapot kívánok önnek, és egészen zavarba ejtően megtisztelő, hogy ön úgy ünnepli a születésnapját, hogy a mi körünkben van. (Derűtség.) Ez egészen zavarba ejtő szokás. Tisztelettel köszöntjük önöket, öné a szó.

Nagy Márton expoézia

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Köszönöm szépen - zavarba ejtő nekem is. Nem tudom, hogy ez jó-e vagy nem, de majd a nap végén eldöntöm, és számot vetek, hogy máskor is így csináljam-e. (Derűtség.) Mindenesetre a győzelem napja van...

ELNÖK: Az is, igen.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Először is kifejezem az izgulásomat, hogy a szavazás mégiscsak jól sikerült, és előadhatom a prezentációt - nagyon izgultam a szavazás eredményéért. *(Derűltség.)* Ha ez van, ez van.

Amíg a prezentáció kivetítése elkezdődik, a múlttól annyit, hogy ez a minisztérium alapvetően tárca nélküli minisztériumként kezdte, és tárcát kapott ez év elejétől; gazdaságfejlesztéssel foglalkozott, most is azzal foglalkozik és foglalkozni is fog ezután is. Gazdaságpolitika tekintetében, a gazdasági tárcák tekintetében nekem az a véleményem, hogy a gazdaságpolitikát egységben kell kezelni, a gazdaságpolitikát minden miniszternek át kell látnia, és hozzá kell tennie azt, amit ő tud, akár nála van az eszköz, akár máshol van az eszköz, de ezt az egységet meg kell tartani, ekkor lehet hatékonyan mozogni. Ebből adódóan, bár az adópolitika nem nálunk van, de az extraprofitadók kérdésköre, ami a tavalyi évben bevezetésre került, a tárcának egy jelentős kontribúciója volt ehhez, akár mondjuk, az ársapkák, kamatsapkák kérdésköréhez, vagy a vállalkozásfejlesztés, ami viszont már része a minisztérium feladatának, az állami kamattámogatású hitelek, az MFB, az Exim működtetése. Rendkívül szerteágazó a minisztérium feladatköre, és a kommunikációból is lehet látni, hogy mi a gazdaságpolitikát egységként kezeljük, ezért véleményünk van akár a jegybanki kérdéskörrel is, hiszen a jegybanknak is véleménye van a kormányzati feladatokról; ez lehet viszonyos. Természetesen a véleményeket vagy a kritikákat fogadni kell és kezelni kell. Ez egy fontos dolog. Attól, hogy ezt valaki kibocsátja, még nem sérti másnak a függetlenségét, autoritását, akár a kormányról, akár a jegybankról van szó. *(Dr. Tilki Attila megérkezik az ülésre.)*

(Előadását vetített prezentációval kíséri.) Amiről szeretnék beszélni, az az, hogy mi áll előttünk, és persze a múlt is kitérnék. A múlt az energiacsapda, a jövő a magasabb kamatok és a kamatok kezelése, hiszen ez élesedik '23-24-ben, és ez a költségvetésben is megjelenik, nemcsak a hitelpiacokon. A múltban pedig energiacsapda volt, illetve élesedett, és ezt kivédtük; azt gondolom, ez sikerült. Ezért mondhatjuk azt, hogy a 2022. év a legnehezebb év volt - az életemben is a legnehezebb év volt, ha megengednek ennyi személyes megjegyzést -; soha nem volt ilyen nehéz, hiszen napról napra kellett reagálni, védekezni, és úgy kreatívnak vagy proaktívnak lenni, megpróbálni előre jelezni a jövőt, legalábbis pár hétig, hiszen a háború és a háborúra adott szankcióknak olyan hatásai voltak, nemcsak az energiapiacra, hanem a pénzpiacokra is, ami rendkívüli éberséget és gyors reakcióképességet feltételez. Tudni kellett, ahogy nekem is, hogy mire mit kell reagálni, nem volt idő öt perc sem, hogy gondolkozzunk azon, mit kell lépni. Nagyon gyorsan kellett lépni, és hogy ezt sikerült megoldani, azt gondolom, a miniszterelnök, illetve a kormány kiválasztásának az érdeme.

Nézzük az energiacsapdát! Az energiacsapda tekintetében itt lehet látni a tavalyi évet. Lényegében 2022 júniusában kezdődött egy rendkívül magas áremelkedés az áram árban, illetve a gáz árban; a gázár elérte a 300 eurót, az áramár 600 euró fölé kúszott. Ezért elviselhetetlenül magas árszintek jelentek meg, és elindult az a feltételezés, hogy itt maga a globális gazdaság is recesszióba kerül, az eurózóna gazdasága is, a német gazdaság is recesszióba kerül. Ilyen magas árszintek, miközben az Egyesült Államokban ez az energiaválság nem jelent meg, Európa versenyképességét is megkérdőjelezzük, ezért erre reagálni kell. Azt gondolom, nagyon megkésve tudott csak az Unió erre reagálni, hiszen önmaga gerjesztette a szankciók által ezeket az energiaár-emelkedéseket, és utána, felismerve ezt, próbált úrrá lenni rajta. Ez kicsit olyan, minthogyha valaki gödröt ás, és utána betemeti - a vége mégis semmi, pedig

dolgozott rajta, ami nem jó. Alapvetően tehát sajnós ezt az Európai Unió vagy Európa okozta magának, és utána rájött, hogy ezt meg kell oldani. Ezért mondtam azt többször, hogy az energiapiac szabályozása, az energiaproblémák megoldása, az energiatőzsdék konszolidálása elsődleges kérdés, a short pozíciók, a spekulánsok kizavarása ezekről a piacokról, hiszen ezeknek reálgazdasági következményei vannak.

És az energia azért fontos, mert ez a kulcs; az energiapiac a kulcs, és ezen keresztül lehet megérteni, hogy mi történt: a magas energiaár a növekedést lefelé küldi, az inflációt fölfelé. Nincs trade-off, mert mind a kettőt vagy jó irányba viszi, vagy rossz irányba. Ezért ha az energiaár csökken, egyben tudjuk javítani a növekedést és az inflációt leszorítani, nincs semmiféle összeütközés, hiszen egy kínálatoldali sokkról van szó, amelynek a megoldása egyszerre javítja ezt a dolgot. Ezért mondtam sokszor azt, hogy itt nem a jegybanki monetáris politika és a kamatpolitika az érdekes, hiszen ő a keresleti sokkokra tud gyakorolni hatást, hanem a kormányzati politika az érdekes és a szabályozói politika, ami az energiaárakat illeti. És hogy az energiaárakat hogyan lehet befolyásolni, ilyen eszközei jelen pillanatban senkinek nincsenek a világon. Azt gondolom, talán egy gondolkodás elindul, hogy az energiaeszközt vagy az energia-transzmissziót - ha így mondom - hogyan lehet erősebben használni. Itt semmifajta összeütközés nincs.

Hogy hogyan szállt el a magyar energiaszámla, itt lehet látni: nagyjából, a durván 7 milliárd euróban kifejezett '21-es számla 16,6-17 milliárdra ugrott, ami plusz 10 milliárd; most pedig 9 milliárd körül van. Tehát ha nem is tudunk oda visszajutni, mint '21-ben, de nagyon megközelítjük. Ebben az ugrásban a gázár megugrása volt a legjelentősebb, hiszen a gáz tekintetében nagyrészt importra szorulunk, miközben az áramnak sokkal kisebb mértékét importáljuk; Paks képes arra, hogy nagyon alacsony önköltségi áron állítson elő áramot. Ez a jelentős kiugrás és konszolidáció megvalósult. Ha ez fönmaradt volna, tartósan magasak maradtak volna az energiaárak, az gazdaságstratégiai váltást is indokolhatott volna. De mivel ez nem történt meg, alapvetően egy sokknak a kivédekezésére, ha szabad így mondani, szűkült a megoldóképlet. Itt lehet látni idősorban ezt a dolgot: soha nem volt 2003 óta ilyen magas energiaszámlánk, amilyen 2022-ben volt. Ha szabad egy megjegyzést tenni: ez egy „árszor” mennyiségi mutató, hogy mennyit fizetünk a nettó energiaimportért, és persze ezt mozgathatja a mennyiség, ha többet importálunk, és mozgathatja az is, ha drágábban importáljuk.

Szeretném hangsúlyozni, hogy 2003 óta ez a mennyiség nem változott; erről most nincs ábrám, de ez egy flat dolog: mindig ugyanannyit importáltunk. Ezt csak az ára mozgatta, 2022-ben is az ára mozgatta, magyarán nem importáltunk több energiát, de drágábban. És miért tudtunk ugyanannyit importálni, miért nem nőtt az importmennyiség? Azért, mert a gazdaság energiaintenzitása nőtt, de mivel a hatékonyság is nőtt a gazdaságban, az energiahatékonyság, hiszen hatékonyabb gépeket használtunk, kisebb energiafelvétellel - mondjuk, ha a hűtőszekrényeket nézzük, a meg AA kategóriák, különféle energiabesorolások vannak -, egyre kisebb áramfogyasztású termékeket használunk, ezért összességében ez a két hatás, hogy a gazdaságunk nő és ezért nő az energiafelvétele, de jobb és hatékonyabb eszközöket használunk, ez egy stabil volument eredményezett, és csak az ár mozgatta. Sajnos ez egy folyófizetésimérleghiány-problémát okozott '22-ben mínusz 8-9 százalékon, és a költségvetést is jelentősen megterhelte a rezsivédelen keresztül. S bár a rezsivédelem picit enyhült, hiszen csak az átlagfogyasztásig védjük, de azért az ügyfeleknek a 70 százaléka ebbe így is beletartozik, ez az energiaár-emelkedés egyszerre ütötte a folyó fizetési mérleget és a költségvetést, azon keresztül, hogy a rezsivédelembe több pénz kellett beletolnunk, amit az extraprofitadóból finanszíroztunk.

A rezsivédelem 2022-ben 780 milliárd forint volt, 2023-ban pedig nagyjából 2600 milliárd; tehát itt lehet látni a költségvetési hatását az energiakitettségeknek. Az előbb látták a külkereskedelmi kitettséget, tehát ez a plusz 10 milliárd euró, itt pedig látják a költségvetési kitettséget, ami 780 milliárdról 2580 milliárdra ugrott. Egy gyors matek: nagyjából 1800 milliárd a kettő közötti különbség, ez azt jelenti, hogy nagyjából 4,5 milliárd euró többletet okoz. Tehát a külkereskedelemben egy 10 milliárdos problémát okozott, a költségvetésben 4,5 milliárd eurós problémát okozott az energiaár. S azzal, hogy az energiaár lejön, '24-ben már egy kikönnyítés történik, hiszen az energiaszámla - vagy a Rezsivédelmi Alap, ha szabad így mondanom - majd a végleges költségvetésben lehet látni, valahol 1300-1800 milliárd között lesz. Tehát egy könnyítés történik, a költségvetésnek nincs szüksége már ennyi pénzre. Ezért lehet az extraprofitadókból, legalábbis részlegesen kijönni.

Ugyanakkor felhívom a figyelmet, hogy az energiaárak a dupláját jelentik a válság előtti szintnek, a 40 eurós gázár vagy a 100 eurós áramár, és ha nézzük a bankokat, azért a kamatláb év végére, ha egy számjegyű is az infláció, a jegybanki irányadó kamatláb vagy a piaci kamatláb a piaci várakozások szerint közel maradhat ehhez a 10 százalékos szinthez. Ebből adódóan nem megyünk vissza ahhoz a kamatszinthez, ahol a válság előtt voltunk, így a bankok extraprofitja is részben azért fennmarad. Ha tehát úgy nézzük: az energia kikönnyít, de azért az extraprofitok egy része megmarad a rendszerben. Úgyhogy ez a kérdéskör enyhül kicsit. Itt úgy lehet látni, hogy 2022-23-24-re vonatkoztatva 7-17-9 milliárd euró az energiaszámla; a Rezsivédelmi Alap meg 780-2580-1300, tehát ha euróban nézzük, 2 milliárd euró, 8,5 milliárd euró, és mondjuk, azt mondom, hogy 3,5-4 milliárd euró, ha tehát euróban fejezem ki a költségvetési számlát; és itt lehet látni a külkereskedelmi számlát, tehát így kell gondolkodni azon, hogy hogyan terhelődött meg az energia által a költségvetés vagy a külkereskedelem.

De jön a kamatkérdéskör. A kamatok most élesednek, hiszen mi történik? A nettó energiainportunk 2023-ra már alacsonyabb, de a kamatláb '23-ban átlagosan - piaci várakozások szerint -, az irányadó kamat valahol 16 százalékon lesz, miközben az infláció most 15 százalékos átlagos mértéket ölt. Tehát 2023-ban - akkor így fogalmazok: - magasabb lesz az átlagos infláció, mint '22-ben, és magasabb lesz sokkal az átlagos kamatláb. Az energia meg alacsonyabb lesz sokkal. Tehát energiából kijön, kamatba, a magas kamatok feszítő hatásába beérkezik a gazdaság és a költségvetés is.

Itt a folyó fizetési mérlegről már nincs szó, az javul, viszont a költségvetés kap egy magasabb adósságszolgálatot a magasabb kamatlábakon keresztül. Tehát azon a hatáson sajnos a rezsivédelem lehet, hogy javul, de a kamatkiadás romlik, és mindez a magas infláció is e miatt a magas kamatok miatt történik. S persze a magas kamat nemcsak a költségvetésre hat, itt a költségvetési teher megmarad, hanem jön a hitelpiacok kérdésköre.

Ha azt nézzük, hogy az állami kamatkiadások min keresztül ugranak meg, akkor ne feledkezzünk meg arról, hogy az államadósság kamatkiadásai a konvergenciariport szerint is 2022-ben 2,8 százalékról 3,5-3,8 százalékra növekedett GDP-arányosan, '24-ben pedig valahol itt maradnak. Ez 1000 milliárd forint pluszt jelent; tehát ez azt jelenti, hogy '22-höz képest '23-ban, illetve '24-ben 1000 milliárd pluszterhelést jelent. Ha kicsit visszalapozunk: a rezsivédelmi számla 2580 milliárdról lejön, mondjuk, legyen 1500, tehát 1000 milliárdos kikönnyülés van a rezsiben, de a kamatban meg 1000 milliárd plusz van. Tehát valójában az energiaár-csökkenésből eredő pozitív hatásokat a magasabb kamatok negatív hatásai kioltják; úgyhogy ez azt jelenti, hogy még nem lehet nyugodtan aludni, hanem el kell kezdeni a kamatok ellen is küzdeni.

Természetesen a magasabb kamatkiadásoknak van egy direkt hatása, ami lefordítva az államkötvények magasabb kamatából ered. De van egy indirekt hatása,

hogy ha fölmegey a kamat, akkor drágább finanszírozni a kamattámogatott hiteleket, hiszen ezek nagy része fix: a CSOK 3 százalék, a Széchenyi-kártya 5 százalék, a Baross Gábor 6 százalék, a futamidő végéig fix, és ebből adódóan, ha a kamatláb elmozdul, egyre több kerül az adott kamattámogatás; ennek is van egy hatása: ez 500 milliárd, ez ott le van írva. És van a harmadik, ami egy kérdés: az MNB veszteségtérítése, hiszen a magas kamatok veszteséget okoznak az MNB-nek, és az MNB-nek van egy új veszteségtérítési szabálya, hogy ha negatívba megy a tőke, akkor a negatív tőkét meg kell szüntetni öt év alatt egyenletesen, de itt is van egy ilyen hatásmechanizmus. És állami kamatkiadás mellett a kamatcsapda-kérdéskör a hitelpiacon jelenik meg igazán, hiszen ha a január-február-márciusi hiteladatokat valaki megnézi - tegnapi adat a márciusi szám -, láthatja, hogy jelentős visszaesést mutatnak, és ebben a hitelpiaci kérdéskörben is védekezni kell.

Tehát kétfajta kamatkérdéskörben kell védekezni, az egyik az állami, a másik a hitelpiaci kérdéskör. Mind a kettőt erősen mozgatja az, hogy leszorítjuk az inflációt, hiszen ha az infláció alacsonyabb lesz, akkor a kamat alacsonyabb lesz, és akkor ez a fajta kamatcsapda-kérdéskör enyhül. Ezért mindenképp fölött az van, hogy az inflációt csökkenteni kell. Természetesen maga az energiaár-csökkenés ezt segíti, az árfolyamstabilitás segíti, és a kormány azon lépései, amelyek az élelmiszerpiacot célozzák - árstop, kötelező akciózás vagy az online árfolyamfigyelés -, ezt segítik. De természetesen a kamatkiadások tekintetében segít az is, ha a prudencia megmarad a fiskális politikában, és a jövő évben 2,9 százalékos hiányt céloz a kormány. Ez azt jelenti, hogy az idei évi 3,9 százalék után csökkenés következik be, és az államadósság is tovább csökken, így alapvetően a kamatkiadás csökkenni tud, és így a konvergenciariport alapján is a nettó kamatkiadások alakulása megfordulhat, a Pénzügyminisztérium számításai szerint is. Tehát ez a fajta teher vagy terhelés oldódhat.

Természetesen nagyon fontos azt is látni, hogy magát a terhelést akkor is lehet oldani, ha lényegében az állampapírok iránti keresletet növeljük, akár a lakossági, akár az intézményi oldalról, tehát az államadósság-finanszírozás szerkezetét javítjuk, és nem a külföld vásárolja, hanem a hazai szektorok, mint a háztartások vagy a hitelintézetek. Ez nagyon fontos dolog, a kormány vagy a GFM is tett ilyen lépéseket, például befektetési alapok esetén a kötvényalapoknál előírtunk egy 65 százalékos határt, tehát a kötvényalapoknál tényleg kötvényeket vásároljanak a befektetési alapok, lásd: államkötvényeket. Ez az arány jelen pillanatban körülbelül 40 százalék, ott majdnem egy 500 milliárdos állampapír-keresletet lehet generálni.

Az MNB kérdésköre is lényeges. Az MNB mérlege jelentős, nem véletlenül növekedett: védekezett - sikeresen - a koronavírus-járvány ellen, majd ezután elkezdte megpróbálni a mérlegét lassítani a szigorítás mellett, és a GDP arányában egy csökkenés már meg is valósul. Ugyanakkor egy ekkora mérlegen egy magas kamatláb költségeket jelent. Természetesen a jegybanknak erre nem kell figyelnie, hiszen a monetáris politika az elsődleges; ez egy side effect, egy mellékhatás. Ugyanakkor itt van egy költségvetési áthallás, hiszen a veszteségeit téríteni kell.

Itt vannak a kamattámogatott hitelek, amelyek pontosan azért, mert a kettős célt teljesíteni kell, miszerint idén a recesszió elkerülése és az egy számjegyű infláció a cél, a kamattámogatott hitelek, a Széchenyi-kártyánál vagy éppen a Baross Gábor-programnál, a CSOK-nál és a babaváró hitelnél abban segítenek, hogy lényegében 1-1,5 százalékkal emelik a növekedést. A kamatstopok, amelyek a lakossági és a kkv-piacon vannak, ugyancsak a növekedést segítik. Így idén az 1,5 százalékos növekedés elérhető, miközben év végére az egy számjegyű infláció is elérhető; ezt a kettős célt tudjuk teljesíteni, ez a kormány vállalása, illetve magának a minisztériumnak a vállalása is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen az expozéját miniszter úrnak. A bizottság tagjait kérdezem, kik óhajtának kérdezni; kérem, használják a jelentkezéshez a gombjukat. Most nem a hölgyeké az elsőbbség, először Kara Ákosnak látom a nevét. (*Kara Ákos jelzésére:*) De nekem ez így most jó, mert akkor pont úgy adódik, hogy egy kormánypárti, egy ellenzéki, úgyszólván elsőként Kara Ákos alelnök úrnak adom meg a szót.

Kérdések, válaszok, észrevételek

KARA ÁKOS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Elnök Úr! Valóban, a rezsicsökkentés óriási segítséget jelent a magyar embereknek, a magyar családoknak. Nem véletlenül próbálták az elmúlt időszakban több európai országban is példaként, mintaként a magyar kormány korábbi, múltbeli és közelmúltbeli intézkedéseit is másolni, szempontnak venni a saját politikájukhoz.

Az inflációt valóban csökkenteni kell, mindent meg kell tenni azért, hogy csökkenjen az infláció. A kérdésem pedig az, miniszter úr, hogy felkészült-e a kormány, kellően felkészült-e, illetve egyáltalán fel lehet-e készülni arra az esetre, ha ismét meredeken emelkedni kezdenek az energiaárak a nyári időszakban. Illetve az is kérdés, hogy milyen konzekvenciákat tudott levonni a kormány a tavalyi energiaár-robbanásból, milyen védvonalakat tudott kiépíteni a kormány ezek ismeretében. Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm miniszter úr választát, előzetesen is.

ELNÖK: Miniszter úr, parancsoljon!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Kezdem az energiakitettséggel. Mivel az árak visszajöttek, ezért alapvetően arra nincs szükség, hogy a gazdaságstratégiában vagy a strukturális kérdéskörben, miszerint kevésbé energiaintenzív iparágakat kell támogatni, itt nincs semmilyen fordulat, továbbra is jó az, ha ebben a szerkezetben megy tovább a gazdaság.

Ugyanakkor - és itt jön az, hogy mit tanultunk - az energiaszuverenitás megteremtése sokkal jobban felértékelődött, ami azt jelenti, hogy lehetőség szerint azt a növekvő energiamennyiséget, ami a következő időszakban tovább emelkedik a nagyobb FDI-beáramlások miatt, azt lehetőleg itthonról tudjuk kezelni. Ennek már láthatóak a jelei, egyrészt ott a napelemkérdéskör; iszonyú mennyiségű napelemfejlesztések történnek most is. Lehet arról hallani, hogy egy-egy napon a napelemek által termelt energiamennyiség már nagyobb, mint Paks termelése, sőt túlfutunk a termelésen, és ezért exportáljuk az energiát, ami kicsit zene a füleimnek; tehát bizonyos napokon igenis energiát küldünk ki az országból. Ezért azt lehet látni, hogy az atomenergia mellett a napenergia fejlesztése tekintetében is igenis sikeres Magyarország. A napenergiának persze van egy hátulütője, ez pedig a kiegyenlítő áram kérdésköre: ha véletlenül nem süt a nap - bár ma süt, és szerencsém van, pont a születésnapomon ilyen szép idő van...

ELNÖK: Ezt mi intéztük.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: ...de ha éppen nem sütne a nap, valakinek be kellene tolnia energiát egy kiegyenlítő rendszerből. Ezek a kiegyenlítő rendszerek Magyarországon nagyrészt alapvetően CCGT-kből lehetségesek, tehát gázalapú erőművekből, ezért a kormány meg is hirdette két gázalapú erőmű építését, ez Tiszaújváros és a Mátra tekintetében jelenik meg. Tehát rövid távon kellenek ezek az úgynevezett kiegyenlítő áramok. Kiegyenlítő áramot még atomenergiából lehet

nyerni, de azt holnapra nem tudjuk megépíteni; alapvetően ezeknek az úgynevezett CCGT-knek az építése vagy gázturbináknak az elhelyezése sokkal gyorsabb.

Az utolsó kérdéskörben: jelen pillanatban van egy kiváló energiaminiszterünk, aki a pénzügyekhez is kiválóan ért, ezért pontosan tudja azt, hogy ha van egy ár jelenleg, ami kedvező, mondjuk, 40 euró vagy 38 a gázpiacon - ma például 38 euró/megawatt a holland TTF piacon -, akkor lehet, hogy ez holnap már nem ennyi lesz, hanem magasabb; vagy lehet, hogy az év végén magasabb lesz, mert ha Kína nagyon erősen bedurrantja a motorokat, és hatalmas növekedési potenciált mutat föl, akkor a keresletén keresztül feltolhatja ezeket az energiaárakat. Ezért létezik egy olyan megoldás, hogy ebben az esetben kétféleképpen lehet ezeket az árakat rögzíteni és úgynevezetten hedge-elni vagy lefedezni. Az egyik egy pénzügyi piaci megoldás: kimegyünk a tőzsdére, és lényegében megvásároljuk az árakon határidőre, magyarán egy év múlva a gázt, és rögzítjük annak az árát. Ez azt jelenti, hogy ha fölfelé mennek az árak, akkor sem kell aggódni, hiszen azon az áron, amelyen rögzítettem, be tudom szerezni. A másik az úgynevezett fizikai hedge: hogy hamarabb szerezem be a gázt; tehát most elkezdem feltölteni a tárolókat, nem pedig későbbre hagyom, tehát holnap betöltöm az összeset ezen az áron, ami ma van, és úgy hedge-elem a pozíciómat. Ehhez viszont tárolókapacitás kell, meg pénz, mert akkor gyorsan most kell kifizetnem. Az energiaminiszter pontosan tudja, hogy egy ilyen pénzügyi hedge-pozícióval tudja ezeket rögzíteni.

Tehát arról tudom tájékoztatni a képviselő hölgyeket és urakat, hogy alapvetően ezek a hedge-pozíciók megtörténtek, úgyhogy '23 végéig, illetve '24 elejéig alapvetően biztosítva van ez az alacsony ár a fogyasztók számára. Itt azért főként a lakosságot kell nézni, hiszen a rezszvédelem mögött lévő lakossági gáz hedge-elése a fontos. A vállalati terület vagy a versenypiac számára ez egy lehetőség, ők maguk is tudják hedge-elni. Ugye, a lakosság nem tudja, nem is fér hozzá ezekhez az eszközökhöz, de egy vállalat azt csinál, amit akar, egy nagyobb vállalat ugyanúgy tud ezzel rögzíteni; ezt a kérdéskört rájuk bíztuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen ezen a valóban napsütéses napon - ezt bizottsági hatáskörben intéztük. Most pedig egy képviselő hölgynek adom meg a szót, Bakos Bernadettnek.

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm szépen. S akkor sokak között én is boldog születésnapot kívánok miniszter úrnak, ezzel ellensúlyozandó a következő hozzászólásomat (*Derültség.*) így előre, rögtön az elején.

Szóval, ön azt mondta, hogy az EU az energiapolitika területén kiásott egy gödröt és betemette, sokat dolgozott, de az eredmény nulla. De hát ugyanezt mondhatjuk az akkumulátoripar támogatásáról: teljesen mindegy, hogy mekkora tömegű tőkét hoznak ide, abból nekünk a pillanatnyi fizetésimérleg-javuláson kívül gyakorlatilag nem sok hasznunk van. És ugyanígy semmi hasznunk nincs a működésükből, hiszen amit adóban befizetnek, ami bért kifizetnek a magyar munkavállalóknak, azt mind kioltja az elképesztő mértékű támogatás, amit adunk. Tehát tízéves távlatban nincs rajta nyereségünk, és ez alapján gyakorlatilag önök is lázasan tevékenykednek, lázasan tevékenykedik a kormány, de végül az eredménye nulla, és önök pusztán költségvetési szempontból... - ha már itt vagyunk a Költségvetési Bizottság ülésén.

Tehát hogy miért hozom ezt ide? Ön másfél hónapja véleménycikkben próbálta megvédeni a kormány akkumulátoripar-támogató terveit és az akkumulátorgyarmattá válás forgatókönyvét. Néhány adattal és kutatási eredménnyel készültem. Egyrészt Czirfusz Márton kutatásai és több szakszervezet beszámolóí alapján kijelenthetjük azt,

hogy az akkumulátorgyárak új magyar munkahelyet szinte alig-alig teremtenek, és eleve jelentős, 50 százalékot meghaladó a külföldi munkavállalók aránya. Felmérések szerint a gyárakban létesülő munkahelyeket 60 százalékban olyanok töltik be, akik korábban más magyar cégeknél dolgoztak, azaz elszívják máshonnan a munkaerőt, és a maradék 40 százalék jó része is az oktatásból kikerülő, azaz ez sem tekinthető valódi foglalkoztatási bővítésnek. Illetve azt a helyszíni beszámolók is megerősítik, hogy a kezdeti magasabb bérekkel - amit nyilván a bőkezű állami támogatások tesznek lehetővé - nagy területen szívják el a munkaerőt, például Ivánca térségében. Úgyhogy nagyon nehéz helyzetbe hozzák a hazai vállalkozásokat.

Tehát a multiszektorról várni a magyar gazdaság kilépését a közepes fejlettség csapdájából, az szerintünk illúzió, és ezt alátámasztja az is, hogy a feldolgozóiparban a tudásintenzív munkaerő aránya 2009 és 2022 között nem nőtt, ez az alacsony 13 százalék maradt; ezzel huszadik helyen vagyunk az EU-ban.

A nyugati tőkét kiegyensúlyozó keleti tőke kultúrája viszont durván sújtja és sérti a munkavállalói jogokat, és veszélyezteti az egészségüket és az életüket. Most legalább fél tucat ember halt már meg az építkezésen, de haltak meg különböző akkumulátoripari üzemekben, Bátorterenyén és Szigetszentmiklóson. Illetve vannak olyan tulajdonosok, akik amikor szakszervezeti jogokról, munkavállalói jogokról van szó, akkor kijelentik, hogy a gyárkapun belül már Korea van, azaz nem érvényesek az európai és a magyar normák.

Tehát mindezek alapján én azt szeretném kérdezni miniszter úrtól, hogy hogyan nevezhetnek gazdaságfejlesztésnek valamit, amiben alig jön létre hazai munkahely, és hogyan támogathatják ezermilliárdokkal azt, hogy magyarok ezreit rossz minőségű, kizsákmányoló munkahelyen dolgoztassák, életveszélyben, illetve az alapvető jogaikat semmibe vegyék, a magyar kkv-kat hátrányba hozó állami támogatásokból fizetve a magasabb béreket. Ez azért is érdekes, mert az imént ön sokat beszélt energiapolitikáról, energiáról, de viszonylag keveset megújulókról, viszont annál sokkal többet az orosz gázzal. Tehát mintha az orosz gáztól várnák az energiaszuverenitást, amire azért már egyszer ráfáztunk, szó szerint, igen. Mindezek gyakorlatilag azt mutatják, hogy önök tényleg a globális tőkétől várják itt a magyar gazdasági szuverenitást.

Még Szijjártó Péter is nagyon boldog, amikor bejelenthet újabb és újabb külfölditőke-beruházásokat, illetve elmondhatja azt is, hogy szinte minden más országnál nagyobb már nálunk a külföldi tőke aránya. De ez egy önsorsrontó dolog, és tartalmilag ön is osztja ezeket, gyakorlatilag kritikátlanul pozitívan nyilatkozott arról, hogy milyen jó, ha még több külföldi tőke áramlik hazánkba. *(Nagy Márton: Ne jöjjön?)* A magyar vállalati szektor hozzáadott értékének több mint 50 százalékát külföldi tulajdonú vállalkozások adják, az EU átlaga ezzel szemben 25 százalék. Ez alapján pedig azt kérdezném, most mindent így összekumulálva, hogy miért növelik tovább az amúgy is extrém magas külfölditőke-kitettséget, amikor bizonyított, hogy ez függésben tartja a magyar gazdaságot, illetve kiszolgáltatottá tesz minket a globális ellátási láncoknak, és miért nem olyan iparágakat fejlesztenek, amelyek kevésbé függenek ezektől az ellátási láncoktól, reziliensebbé teszik a magyar gazdaságot, például az energiahatékonyságot, a helyi megújuló energiákat, az ökológiai gazdálkodást, ami utóbbi egyébként pont most mutatta meg az életképességét, amikor a műtrágya- és az energiaárak az egekbe szöktek.

ELNÖK: Miniszter úr, parancsoljon!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Köszönöm szépen. Ez elég sok minden volt - lehet, hogy elég lett volna a köszöntés, de nem úsztam meg. *(Derültség.)*

Próbálok válaszolni rá szakmai vonalon, mert szerintem akkor van érdemi vita vagy érdemi hozzászólás.

Az első dolog az, hogy imádom ezt az akkumulátorsztorit, ami most megy; végre van valami csont, amit lehet rágni. Azért ennek a jelentőségét megint csak szeretném hangsúlyozni: az FDI-on belül az akkumulátorgyártás kevesebb, mint 10 százalék. Tehát az FDI-beáramlásban, a külföldi tőkén belül kevesebb, mint 10 százalék. Ez az első dolog.

A második dolog: lehet támadni az akkumulátorgyártást, de akkor támadjuk a magyar autóipart is, mert ha nincs akkumulátorgyártás Magyarországon, akkor nem lesz autóipari gyártás sem. Ez a kettő kéz a kézben jár. Ez olyan, mintha autót gyártunk, és van egy fékgyártás mellette, és egyszer csak azt mondjuk, hogy ne legyen itt a fékgyártás, és a Knorr-Bremse menjen innen. Ilyen nincs. Ez az autóipar szerves része. Tehát amikor az akkumulátorgyártást támadják, akkor a teljes magyar autóipari gyártást is támadják. Úgyhogy én úgy tudom ezt lefordítani, hogy ön vagy önök többen, ahogy az előző bizottságban is, amikor az akkumulátorgyártást támadják, akkor támadják az Audit, a Mercedest és a többi nagy autóipari konglomerátumot, hiszen még egyszer: ha nincs akkumulátorgyártás, nincs autógyártás sem. A láncok kérdésköre ebben az esetben azt jelenti, hogy azt az akkumulátort megcsinálják, és két utcával arrébb átveszik és beszerelik az autóba. Ezért van minden - és ezt tessék megnézni -, minden nagy autóipari gyár mellett egy akkumulátorgyár, vagy legalább egy összeszerelő gyár.

Munkahely tekintetében: nem tudom; én úgy tudom, hogy az adat az, hogy a CATL 9 ezer új munkahelyet fog teremteni. Az kétségtelen, hogy elszívja a munkaerőt másoktól, de hát ez egy piacgazdaság! Ne szívja el, vagy mit csináljon? Hol vagyunk? Ez nem kommunizmus, hogy elkezdjünk beleavatkozni a piaci mechanizmusokba. A kkv szerezzen máshonnan munkaerőt, legyen hatékonyabb, csökkentsen költséget, és akkor ki tudja fizetni a magasabb bért is, és akkor ő is meg tud célozni munkaerőt. Ezt hívják fejlődésnek. Hagyjuk már ezt! A piacgazdaság a munkaerő szabad áramlása. Az Uniónak is ez az alapelve, kérem szépen, hogy elszívja a munkaerőt az az ország, ahol hatékonyabban lehet termelni, ahol magasabbak adott esetben a bérek. Most zárjuk le a határt? Nem abban az unióban élünk. Vagy zárjuk le a CATL határait, hogy ne lehessen bemenni dolgozni? Szerintem ezt hagyjuk, jó?

Akkumulátor vagy FDI-kérdéskör. Abban van igazság, hogy 78 százalékos fejlettségi fokig a GDP per capitában, vásárlóerő-paritáson - csak úgy érdemes nézni - elértünk egy 78 százalékos szintet. Ezt el tudtuk érni úgy, hogy jött be az FDI, de még egyszer: az FDI a beruházások 20 százalékát finanszírozza, a beruházások 80 százalékát nem az FDI csinálta! És mégiscsak egy beruházásösztönzött gazdaságba mentünk, tehát megint az FDI szerepét szeretném kicsit kicsinyíteni ebben a kérdéskörben. De azért kétségtelen, hogy ha technológiát kapunk, és az FDI technológiát hoz, akkumulátortechnológiát és sok minden más technológiát, tudni kell ennek a gazdasági hatásait maximalizálni.

Most néhány dolgot mondott, hogy persze, legyen magyar munkaerő. De ami nagyon fontos a jövőre nézve, ez ténylegesen a horizontális és vertikális multiplikátorhatásnak a növelése, ami azt jelenti, hogy ha jön az FDI, akkor álljon össze egy egyetemmel, csináljon egy science-parkot, legyen közös üzlet, legyen K+F a rendszerben, legyen kutatás-fejlesztés - annak sokkal nagyobb a hozzáadott értéke. A másik, a vertikális pedig a beszállítói láncot jelenti. A magyar kkv-k igenis próbáljanak meg bekerülni ezekbe a beszállítói láncokba. Vannak nagy beszállítók, akik bent vannak már; mondok egyet: maga a Jász-Plasztik az Audi egyik legnagyobb beszállítója - büszkének is vagyunk rá - mint magyar cég. Ilyen cégeket fel kell növeszteni és a beszállítói láncba be kell kapcsolni.

Amit ön mond, hogy külföldi gazdaság, meg külföldi dominancia, meg ilyenek... A magyar gazdaság igenis, abban van igazság, egy duális gazdaság: vannak a külföldiek, akik birtokolják a gazdaságnak, mondjuk, 50 százalékát - nem a hozzáadott értékről beszéltek vagy árbevételről, hanem tulajdonosi arányokról -, és 50 százalék magyar. A magyar cégekért vagyunk felelősek. Ezt hívják vállalkozásfejlesztésnek. A magyar cégnek három útja van. Az egyik, ami a legkirályabb, hogy az exportban közvetlenül részt vesz, magyarul: képes megméretődni a világpiacon, és kikerül az exportba, kiviszi a termékeit. Erre van egy csomó jó példa, nemcsak az előbb említett vállalat, hanem egy csomó élelmiszeripari cégünk, mondjuk, a Master Good vagy éppen a Bonafarm, amely képes arra, hogy kivigye a termékeit, feldolgozott termékeit. Meg kell nézni, hogy ki a kelet-közép-európai McDonald'snak a legnagyobb csirkeipari beszállítója: egy magyar cég. Tehát képesek vagyunk arra, hogy az exportba belépünk és megméretődünk, és minőségben és mennyiségben igenis versenyezzünk. Ezt tovább kell növelni, ez a legjobb út, a legmagasabb árbevétel, legmagasabb profitráta, tehát a legmagasabb fejlődést jelenti, hiszen versenyzünk nálunk akár nagyobb cégekkel is.

A második kiút az, amikor nem merünk ide kilépni, és sokszor sajnós a magyar vállalkozásokban benne van ez a „nem merek”, mert hát egy némettel hogyan fogok én itt versenyezni. De ez nem így van! Ki kell merni állni, mert a magyar vállalkozások igenis minőségben képesek akár sokkal jobbat csinálni, mint a nyugati cégek. De sokan nem mernek, ezért a belpiacra termelnek, idebent - de ez csak egy tízmilliós ország. Ez tehát a második: külpiac-belpiac.

S van a harmadik, amelyet úgy hívnak, hogy land between, tehát az ország között, amikor a magyar cégek a külföldi FDI-jal közösen lényegében beszállítói láncban működnek, tehát ezt a kétfajta gazdasági magot összetoljuk, és valójában nincsenek kint az exportban, de mégis részt vesznek egy beszállítói láncon keresztül az exportban, és jelentős technológiai transzfert hajtanak végre, tanulást és fejlődést, attól függően, hogy milyen beszállítói láncban vannak.

Tehát ezekben az aspektusokban, amit felsoroltam, és ebben van igazság, ahhoz, hogy a magyar fejlettség elérje az uniós fejlettségnek a 90 százalékát, ezekben kell javulni, tehát horizontális és vertikális vetületén az FDI-nak. De ezzel együtt csinálni kell a többi dolgot, tehát az exportpiacokra való kijuttatást, s a többi, s a többi, és nagy cégeknek a kifizetést, a nagy nemzeti bajnokoknak a kifizetést. Kellenek nemzeti bajnokok, föl kell nevelni őket. Ebből a szempontból most a legújabb ilyen kormányzati lépés, hogy az élelmiszeriparban találjuk meg azokat a nemzeti bajnokokat - bajnokot vagy bajnokokat -, akik képesek még erősebben az exportpiacokra kilépni, és sokkal nagyobb teret nyerni, hiszen akkor van a magyar gazdaság számára is pozitív hatása.

Azt nagyon sajnálom, hogy vannak balesetek. A vegyiparban különben több baleset van, mint az akkumulátorgyártásban, meg az építőiparban is. Szerintem ez egy nagyon nem szép összehasonlítás. Szerintem ez egy munkahelyi dolog, és nem az akkumulátorgyártás közbeni, hanem egy építkezés közbeni balesetről van szó, amit nagyon sajnálunk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Herczeg Zsoltot illeti a szó.

HERCZEG ZSOLT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszter Úr! Azt szeretném megkérdezni, hogy egy év távlatában tekintve betöltötték-e a szerepüket az extraprofitadók. A tájékoztatója elején utalt arra, hogy ezen a területen változás várható. Lehet-e már tudni azt, hogy milyen mértékű vagy jellegű változások lesznek? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Parancsoljon, miniszter úr!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Igen, betöltötték. Talán mi voltunk az elsők, akik ezeket kivetették, és úgy is hívtuk, hogy extraprofit, aztán több mindenki rácsatlakozott; az energiaágazatban, bankrendszerben mindenki jött utánunk. Szeretném hangsúlyozni, hogy mi minden egyes extraprofitadó mögé nemcsak szóban, hanem sokszor elemzésben is lefektettük azt, hogy hol van az extraprofit, hol termelődik és miért. Például az energiacegeknel, hogy csak egy példát mondjak, a Brent-Ural spread kérdésköre; vagy a bankoknál a kamatmarzs kérdésköre, hogy olcsó látra szóló betétet gyűjtenek, és a Nemzeti Banknál parkoltatják magas kamaton. Ezeket leírtuk, kiszámoltuk, összeraktuk, és mindegyik mögött egy objektív vélelem van, tehát nemcsak mutogatunk, hogy nálad extraprofit van, azt' kész, kampó, hanem tényleg generálódott ilyen extraprofit. S ha megkérdezik a bankárokat, négy szemközt el is fogják ismerni, hogy igen, van extraprofitunk. Ennek az elvonása pedig ilyen tekintetben jogos, az újraosztása és a Rezsivédelmi Alap mögé való berakása.

Természetesen, amit csináltunk, abból az a logika is következik, hogy ha a Rezsivédelmi Alap enyhül, akkor az extraprofitadóból lépjünk ki, ez oké. A másik logika viszont az, hogy ha az extraprofitadó enyhül, tehát tud úgy a Rezsivédelmi Alap finanszírozása csökkenni, hogy az extraprofit továbbra is fennmarad - lásd kamatok -, akkor miért kellene kilépni belőle, hiszen a profit továbbra is generálódik. Lehet, hogy már kevesebbre van szükségünk az energiaszámlák fizetése miatt, de azért mégiscsak ott az az extraprofit.

Azt tudom mondani, a kormány ígéretet tett arra, hogy 2024-ben az extraprofitadók megváltoznak, ezt teljesíteni is fogja. Egy részleges kivétel várható az extraprofitadók esetén; ugyanakkor figyelembe fogjuk venni azt, hogy ahol továbbra is fennmarad az extraprofit, ott nem indokolt a teljes kivétel vagy a kivétel. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak jelzem, kiválóan alakul, hogy egy innen, egy onnan; én legalábbis szeretem, ha mindig így van, hogy ellenzék és nem ellenzék között a ritmus fennmarad, és ez kiváló, mert most éppen Ander Balázs alelnök úrnak adom meg a szót. És jelzem, hogy más várakozót nem látok; kérem, ha valaki óhajtana még szólni - mint például most Bakos Bernadett tette -, akkor nyomjon gombot. Köszönöm.

ANDER BALÁZS (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Isten éltesse! (*Nagy Márton: Köszönöm.*) Tisztelt Bizottság! Első körben akkor akkumulátor. Nem akarok mindent megismételni, és van néhány olyan eleme ezeknek az ellenzéki kritikáknak, amelyeket én személy szerint, mondjuk, nem is biztos, hogy teljes mértékben osztok; illetve nagyon jó lenne egyszer látni egy olyan összevetést - láttam ilyet -, hogy mekkora, mondjuk, az ökológiai lábnyoma egy elektromos autónak a hagyományos autóhoz képest. Na, mindegy...

Tegnap este még átolvastam azt az anyagot, amelyet összeállítottak a bizottság részére, amely tartalmazta miniszter úrnak a főbb megszólalásait. Úgy nyilatkozott akkumulátorgyárakkal kapcsolatosan miniszter úr, hogy „a magyar környezetvédelmi hatóságok eleve szigorúbban járnak el, mint az EU-s szervezetek”. Aztán: „a kormány elvárja, sőt megköveteli, hogy Magyarországon a lehető legszigorúbb környezetvédelmi előírások betartása mellett lehessen csak megvalósítani minden beruházást, így az akkumulátorberuházásokat is”. Ezek nagyon szép szavak, nagyon jó lenne, ha a valóságban is így működnének a dolgok. De azért szeretnék akkor a gödi történetekre utalni. Ott azért egy NMP - meg nem mondom, hogy ez pontosan mit takar - nevezetű oldószert fedeztek föl a kutakban, aztán meg a monitoringkutak eredményeit tíz évre

titkosították. Így nagyon nehéz elvárni a bizalmat, amikor a hatalom részéről ezt tapasztalja az ellenzék és ezt tapasztalják a magyar állampolgárok is. Tehát a szavak kétségkívül sok esetben szépen csengenek, csak hát a valóság olykor egészen mást mutat.

Aztán az extraprofitadó. Ha van vagy volt párt, amelyik ezeket nem ellenezte, az a Jobbik, Jobbik-Konzervatívok közössége. Viszont mindig hozzá szoktuk tenni, hogy azt valahogy próbálják már elérni, hogy ezt az extraprofitadót ne terheljék rá a magyar emberekre, mondjuk, a bankok. Most ezzel szemben azt látni, hogy 15-20 százalékos bankolási drágulást lebegtettek be. Ilyenkor megint egy ilyen faramuci helyzet áll elő, hogy támogatnánk-támogatnánk a dolgot, csak amikor az ostor végül a magyar embereken csattan, akkor az nagyon fájdalmas tud lenni.

Miniszter úr január 26-án nyilatkozott úgy, meg azóta miniszterhelyettes úrral is volt némi csörte a parlamentben, ahol is trendfordulóról beszéltek az infláció kapcsán. Hát, ezt sem nagyon érzik az emberek. Amikor mondjuk, 25 százalék feletti az elmúlt év azonos időszakához mérten az infláció, akkor trendfordulóról beszélni néhány tizedes csökkenés kapcsán eléggé merész dolognak tűnik. Kérdezem, fönntartják-e azt a tulajdonképpeni ígéretet, hogy az infláció az év végére 10 százalék alá csökken Magyarországon.

A következő a kamatcsapda elkerülése. Magyarországon a jegybanki kamatszint, mondjuk, a hatszorosa az Európai Központi Bank hasonló mutatószámának, illetve még a románt is duplán meghaladja. Tehát melyek azok a legkézzelfoghatóbb veszélyek, amelyek mondjuk, a kamatpolitika reálgazdasági ágazataira vonatkozhatnak, és mit kívánnak tenni ennek elkerülése érdekében?

Miniszter úr szintén egy interjúban arról beszélt, hogy akkor jöhet el reálisan az euró bevezetésének ideje, amikor elérjük vásárlóerő-paritáson az egy főre jutó uniós GDP-átlag 90-95 százalékát. A 90 százalékos szintet valamikor 2030-ra jósolják, a 95 az meg nyilván még távolabb van. Szóval, akkor - semmiféle értékítélet nincs egyébként abban, amit most mondok, egész egyszerűen csak kérdezem - 2030 előtt egészen biztosan ne is számítsunk - nyilván, ha önök maradnak kormányon -, akkor ne is számoljunk az euró bevezetésével?

Egy nagyon-nagyon fontos kérdés, ez pedig nem más, mint a társadalmi felzárkózás gazdaságpolitikai aspektusai. Van egy kiváló államtitkár kollégája, György Lászlónak hívják, neki pedig egy doktori értekezése, amibe én szerelmes vagyok - bocsánat; az ellenzéki kollégák ezt talán megbocsátják nekem -, többször hivatkoztam már erre a tanulmányra. Itt a hazai vonatkozásokat kellene elővenni, és akkor ne kerteljünk: a cigányság fölzárkóztatása egy gazdaságpolitikai kihívás is. És amikor itt valaki arról beszél, hogy gyakorlatilag ez egy emberi jogi kérdés, én ezt konzervatív alapállásomból fakadóan sem tudom elfogadni. Ez egy versenyképességi kérdés sokkal inkább, és a többségi társadalom is sokkal inkább megnyerhető ennek a közös ügynek. Nemzetstratégiailag is roppant fontos kérdéstről van szó, ha erre nem emberi jogi kérdésként tekintünk, hanem valóban egy versenyképességi, gazdasági kérdésként. Forgács István, akit én jól ismerek, tisztelem is, kongatja a vészharangot azzal kapcsolatosan, és valami ilyen felütéssel, hogy halmozottan hátrányos helyzetűek és cigányok, ez ennyi volt. Tehát itt az utolsó vagy utolsó utáni pillanat.

Azt szeretném megkérdezni - mert nyilván nem az Indexen megjelentetett cikkeket fogják olvasni az érintett társadalmi osztályhoz tartozók, hogy akkor most itt az utolsó pillanat -, önök mit tesznek annak érdekében, a kormányzat, hogy mobilizálják azokat az embereket, akiket mobilizálni kellene. Mert ha ide bejönnek a szerencsétlen filippinók meg a kínai munkások, és gyakorlatilag elveszik, igen, a magyarok, tehát a magyar cigányok munkáját is, akkor ez adott esetben olyan

társadalmi katasztrófahelyzetet teremthet, és a fölzárkózást annyira keresztbeveri, hogy az valami elmondhatatlan.

Én egy olyan, térképről letörölt, halmozottan hátrányos helyzetű régióból, Dél-Somogyból érkeztem ide, ahol - KSH-adatot idéznék - egyetlenegy üres álláshelyre 11 álláskereső jut. És akkor idekapcsolnám azt a fölvetést is, hogy iszonyatosak az országon belüli szakadékok. Nagyon jó, ha lehet ilyen jó gyakorlatokra meg szigetszerű pozitívumokra utalni, mutatni, mint Kecskemét vagy éppen Győr, csak az a helyzet, hogy itt félmegyényi területek süllyednek el gyakorlatilag Atlantiszként, és nem hiszem, hogy az lenne a jó megoldás, hogy innét mindenki meneküljön, majd lesz munka Győr környékén vagy valahol Északnyugat-Magyarországon, hanem oda kellene ezeket a beruházásokat valahogyan csatornázni. Nem látjuk, egészen egyszerűen ott Dél-Somogyban sem látjuk, hogy e tekintetben valami megmozdult volna, és nyilván van még egy csomó ilyen terület az országon belül, sajnos.

Idekapcsolódik még - és akkor ez lesz az utolsó, nem kívánom senkinek az idejét rabolni -, hogy kétfajta szűk keresztmetszetről beszélt, és tényleg így van: az energia és a munkaerő. Energia kapcsán miniszter úr azt mondja, hogy a 43 terawattóráról föl kell ezt nyomni - a tervekben ez így szerepel - 68 terawattóra. Ez jelentős növekmény, 60 százalékos növekedést feltételezünk 2030-ig. Viszont foglalkoztatottból a 4 millió 700 ezer helyett 5 millió 200 ezerrel kalkulálnak, tehát ott egy 500 ezres növekmény van, amely közel 10 százalék. Tehát 10 százalék pluszmunkavállaló bevonása 60 százalékkal több energiával - ez valami iszonyatos energiazabálást feltételez! Mondom én laikusként. És akkor az energiakitettséggel, függetlenül napelemparkoktól, meg esetlegesen megépülő Paks II.-től eltekintve is, még brutálisabb lesz Magyarországon.

Szóval, az 500 ezer plusz bevonandó munkaerő egyes fölmérések szerint maximum 200 ezer lélekkel fedezhető hazai humán erőforrásból, és akkor az előbb említett integrációs fölvetésem ezt a 200 ezret célozza. De még mindig ott van 300 ezer ember, filippínók, kínaiak, harmadik világból ideérkezők, akik bizony el fogják úgymond venni a magyar emberek munkáját, hiába volt itt óriásplakát-kampány, ahol egyébként 8,5 százaléka mondta az embereknek, hogy jaj, ne már, amit a kormány itt fölvet, az hülyeség, hagyjuk! De hát akkor most önök ennek a 8,5 százaléknak zenélnék, muzsikálnak! Szóval, nem értjük; van némi kis koherenciazavar a szavak és a tettek között. S ha nem is veszik el egyébként - tételezzük föl - a magyar emberek munkáját, de mindenképpen bérleszorító hatást generálnak. A szakszervezetek pedig gyalázatosan rossz állapotban vannak, nem függetlenül attól, hogy kiherélték itt a sztrájk törvényt is; sokan azt mondják, hogy akkor minek szakszervezeti tagnak lenni, ha úgysem csinálhatunk semmit. Ha megérkezik ide ez a több száz ezres külföldi vendégmunkás-had, akkor ezek a nehézségek csak még jobban fokozódhatnak. Illetve még valamire szeretnék emlékeztetni: azért annak idején Németországban is úgy kezdődött ám, hogy ezek az emberek majd csak addig lesznek itt, amíg dolgoznak; aztán az lett a következménye, meg még jó néhány nyugat-európai országban, hogy előbb-utóbb ott maradtak, és megérkeztek a családtagok is. Itt megint csak azt tudom mondani, hogy amit a kormány tervez, vagy amit mond, hogy ők csak kettő plusz egy évre maradhatnak, addig dolgoznak, és nem jöhetnek családtagok, nem lesz családgyesítés, az most még jól hangzik, de hát a valóság, könnyen lehet, hogy ezt is felül fogja írni. Ugyanúgy, ahogy a környezetvédelmi előírások kapcsán tettem célzást az akkumulátorgyárakra.

Hellyel-közzel ennyi lett volna. Lenne még egyébként nagyon sok kérdés, de türelemmel várom a válaszokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Miniszter úr!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Kezdjük a vendégmunkás-kérdéskörrel! Erre azt tudom önnek mondani, hogy a jelenlegi kormány, jobboldali kormány miatt nincs migráció Magyarországon. Amíg erre a kormányra vagy erre a Fideszre, KDNP-re szavaznak, nem is lesz. Ön aggódik, de valójában mi voltunk azok, akik ezt megakadályozták, hogy itt migráció legyen. Csak azért, hogy az aggodását megfelelően kezeljük.

Az, hogy mennyi vendégmunkás van Magyarországon: elenyésző vendégmunkás, akiknek a nagy része olyan, akinek nem kell munkavállalási engedély - ugye, Unión belül nem kell, Ukrajnának, Szerbiának nem kell -, és az ön által említett csoportok létszáma kevesebb, mint 30 ezer fő. Tehát ha számokról beszélünk, akkor az a 80-90 ezer fő, aki itt tartózkodik, annak a többsége szerb és ukrán vendégmunkás, engedély nélkül. Csak azért, mert itt dobálózik a keleti népekkel: ez kevesebb, mint 30 ezer.

A másik dolog nagyon-nagyon fontos kérdés, ezt célozza a vendégmunkás-újrászabályozás: a magyar állás a magyaroké. Alapvetően itt a foglalkoztatásügyért felelős miniszternek, nekem, illetve az államtitkárnak a felelőssége az, hogy arra a munkahelyre magyart találjon, akár átképzéssel, akár áthelyezéssel, akár átmozgatással, s a többi, s a többi, jelentsen ez szektorok közötti átmozgatást vagy éppen területi átmozgatást ebből a szempontból. Ehhez kell az is, hogy azt a szakmát válassza is az illető. Elfogadhatatlan az, hogy bizonyos munkakörök a magyarok számára már, hogy is mondjam, nem munkahely. Ez elfogadhatatlan. Alapvetően ezt a dolgot, hogy munkaalapú társadalmat építünk, és a munkából kell élni, továbbra is fönt kell tartani, és azt gondolom, ez az alapja a gazdaságpolitikának.

Akkumulátorgyár. Én nem vagyok környezetvédelemért felelős miniszter, tehát tegye fel a kérdést az adott illetőnek. *(Közbeszólások: Az kicsoda?)* Azt el tudom mondani, ami az én tudásom, miszerint a környezetvédelmi vizsgálat elkészítése ilyen esetben alap. Az akkumulátorgyárak tekintetében, amit én jogos felvetésnek látok az ott lakók részéről, az egy félelmi kérdés, hogy milyen környezetvédelmi hatásai vannak egy ilyen gyárnak, és ezt kezelni kell. Abban én egyet tudok érteni. Ez egy információnyújtás, és az, hogy a kormány részéről vagy az adott gyár részéről ezeknek az előírásoknak meg kell felelni. Ilyen előírások nem véletlenül vannak Magyarországon sem, meg az Unióban sem. Ezeknek az előírásoknak meg kell felelni. Van ilyen környezetvédelmi audit nevezetű dolog is, amit el lehet készíteni, hogy ezeknek megfelel-e. Tehát én azt gondolom, hogy ebből a szempontból ez jogos. De még egyszer: azt viszont nagyon rossz dolognak tartom, hogy alaptalan hangulatkeltés vagy félelemkeltés legyen ezzel kapcsolatosan.

Az extraprofitadó kérdésköre. Akiket megterhelünk extraprofitadóval, elmondtuk, hogy figyelni fogjuk, hogy ne hárítsák át a fogyasztókra. Tudom, ez egy nehéz kérdés, de ezt megmondtuk, és van egy közgazdasági összefüggés: ha az extraprofitadót áthárítja a fogyasztókra, akkor újra extraprofitadója van, mert akkor a profitja nem csökken, nem? Tehát ha látjuk, hogy a profitja nem csökken, akkor ki kell vetni egy újabb adót rá nézve, és ezt elmondtuk neki. Alapvetően figyelni kell ezt a dolgot.

Azzal, hogy a bankok 15-20 százalékos emelést hajtanak végre a pénzügyi szolgáltatások tekintetében, ezzel én sem értek egyet. Ezt vizsgálni kell. Az, hogy az infláció 20 százalék fölötti, nem jelenti azt, hogy szabadon beleárazhatunk ilyenfajta termékekbe. De itt a kormány annyiban lépett, hogy az alapszámla költségeit meghatározta és az alapszámla széles hozzáférést megemelte, ezért a fogyasztóknak vagy a banki szolgáltatást használóknak mindig van egy olyan számlája, ami full ingyenes, illetve nagyon alacsony költségekkel végezhető. Azt gondolom, ezt a számlát

főnt kell tartani. Illetve ott van az ingyenes készpénzfelvétel, amely továbbra is valid, tehát megvan, amivel a fogyasztók tudnak élni.

Az infláció tekintetében továbbra is fenntartjuk, hogy egy számjegyű infláció lesz. Az infláció gyorsulva fog csökkenni; igen, idáig kicsiket csökkent. Megmondom őszintén, hogy nem vagyunk elégedettek a csökkenéssel, de azért vannak a beavatkozások, hogy ez a csökkenés gyorsabb legyen; az infláció csökkenése nélkül pedig nincs kamatcsökkenés sem.

Ami a kamatpolitikát illeti, az a jegybank dolga. Nem akarom elkezdni kommentálni, bár tudnám, de megint megjelenének olyan cikkek, amit nem szeretnék, hogy ki meg ki között milyen konfliktus van, ami nem igaz. Tehát ezt a fajta ajtót nem akarom kinyitni, és hogy is mondjam, teret adni a csámcsogásnak. (*Ander Balázs: Nagyon sajnáljuk.*)

Az euró kérdésköre. Hát, nem vagyok egy nagy eurófan, még most sem, és ő nem segít abban, hogy az legyenek. Azt gondolom, alapvetően a felzárkózásunk után, tehát amikor 90-95 százalékon vagyunk, és a gazdasági és pénzügyi ciklusaink szinkronizációba kerülnek, akkor lehet erről szó.

De a másik oldalról meg kell nézni az eurót mint vállalkozást, hogy mennyire sikeres. Csak egy mondatot mondanék: az euró arra való, hogy a konvergencia megvalósuljon az országok között, és közelebb kerüljenek egymáshoz az országok, fejlettségben, munkaerőpiacban, bankrendszerben, s a többi, s a többi. Na, ez nem sikerült, mert ha megnézi, divergencia volt. És az eurónak nem akkor kell működni, amikor normál üzletmenet van, hanem a válságok közepette is ezt a fajta divergenciát meg kell akadályozni, és konvergencia kell hogy megvalósuljon. Persze az EKB segít ezen, hogy a kamatokat lehozza, és próbálja összezární, mondjuk, az olasz kamatokat a német kamatokhoz képest, és vásárolja az állampapírt. De ennek az a hatása, hogy még jobban eladósodik az az állam; ez sem konvergencia, hanem divergencia. Tehát lehet, hogy az EKB jót akar, de bizonyos kormányok az eurót felhasználják arra, hogy még jobban eladósodjanak, hiszen felvetném azt, hogy az eurózónában az államadósság szintje 100 százalék körül van, míg Magyarországon 70 százalék körül. Ez eklatáns példa arra, hogy valójában az eurózóna egy eladósodottságot segítő és divergáló dolog. Persze, lehet azt mondani, hogy a válságban tők jó, ha van, mert van mögöttünk egy Big Brother, egy EKB, aki segít, végtelen eurólikviditással. De már bocsánat, amikor gazdaságpolitikát meg gazdaságstratégiát csinálunk, akkor nem holnapra csináljuk, hanem a következő tíz-húsz évre. Nekünk tehát figyelniük kell arra, hogy a fejlettségünk és a konvergencia tekintetében az önálló gazdaságpolitika megtartása kulcskérdés. És amikor majd azok a szinkronizációk megvannak, el lehet gondolkodni - bocsánat, ha az euró tényleg fel tudja mutatni, hogy sikeres. Egy sikeres klubhoz tartozni jobb, mint egy sikertelenhez. Eddig nem vagyunk meggyőződve arról, hogy ez egy sikeres klub. És itt akkor folytathatnám Szlovákia példájával, s a többi, s a többi. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Máris megadom a szót alelnök úrnak, csak annyit szeretnék jelezni, hogy válaszában az alelnök urat a környezetvédelmi miniszterhez irányította. Tegye meg, hogy a kontaktját megadja mindnyájunknak, én nem találok ilyen személyt.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Az energiaügyi miniszterhez tartozik.

ELNÖK: A környezetvédelem?

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Igen.

ELNÖK: De akkor nem miniszteri szinten van ebben a kormányban a környezetvédelem.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: De, miniszteri...

ELNÖK: Ja, sok minden egyéssel. Jó.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Nincs megnevezve, de az energiaügyi miniszterhez tartozik a környezetvédelem kérdése is.

ELNÖK: Ez egy kiváló kombónak tűnik egyébként, elnézést, de most nem szeretnék egy ilyen adok-kapokba belemenni. Lesz még alkalom erről beszélgetni.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Van zöldenergia, és zöldenergiát használunk. Az egy más kérdés, hogy van, aki az atomenergiát nem zöldnek tekinteni, mi azért zöldnek tekintjük.

ELNÖK: Jó, most visszatartom magam. De azért, hogy a ritmust fönntartsuk, hogy ide-oda, én most Tilki Attila alelnök úrnak adnám meg a szót.

DR. TILKI ATTILA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, bár én a várakozólistán a második voltam...

ELNÖK: Igen, csak azt akartam, hogy a ritmus meglegyen.

DR. TILKI ATTILA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Oké, jó, köszönöm szépen. Én is boldog születésnapot kívánok, annál is inkább, mivel én is május 9-én születtem (*Moraj, derűltég.*), többen vagyunk a parlamentben, három fideszes képviselő is ezen a napon született, és ön, miniszter úr.

Először is szeretném megköszönni, egy olyan térség országgyűlési képviselője vagyok, Északkelet-Magyarországon a legkeletibb választókerület képviselője, ahol az ott élő emberek számára fontos a Rezsivédelmi Alap, fontosak a kamattámogatott hitelek, a babaváró, a CSOK; fontos az, hogy a kormány folyamatosan keresi az infláció elleni harc eszközeit, mint az élelmiszerárstop és a lakossági kamatstop; de fontos a minimálbér és a garantált bérminimum emelése is, mint ahogy a vállalkozókat segítő Széchenyi-hitelkártya-program és a Baross-program is.

Szeretném megköszönni a Ház munkáját is, hiszen tényleg kiváló háttéranyagokat szoktunk kapni, amit Ander képviselő úrhoz hasonlóan én is elolvastam, és az akkumulátorgyártással kapcsolatban én azért mást is észrevettem, ez pedig az Egyesült Államok és Európa közötti harc. Ugye, az tény - márpedig tény, hiszen egy miniszter mondja, és mint általában mindig, ellenőrizhető szokott lenni minden miniszternek minden mondata -, hogy aki elektromos járművet vásárol az Egyesült Államokban, az 7500 dolláros támogatást kap az államtól. A fogyasztóknál ez az összeg megjelenik, és éppen ez a vonzata, ami a 26. oldalon található szintén a háttéranyagban egy másik cikkben, ahol azt mondja miniszter úr, hogy svéd akkumulátorgyár átköltözik az Egyesült Államokba, Ford, Tesla, és ez azért van, mert ezek a cégek ott négyszer annyi támogatást kapnak, mint Európában; ugye, a cikkek alapján ez Európa és az Egyesült Államok közötti harcról szól. S hogy az akkumulátorgyártás egy híd akar lenni; ugye, a kínaiak gyártanak akkumulátort a világban leginkább. Tehát azért józan

paraszti ésszel is - és itt nem pejoratív értelemben kérdezem -, ha az ember ezt végiggondolja, hogy egy Európa és Egyesült Államok közötti harcnál a magyar gazdaság arra koncentrál, hogy töltsön be egy hídszerepet az akkumulátorok gyártásának segítségével, így itt tudja tartani a magyar autógyártást is, akkor aki az akkumulátorgyártás ellen érvel, az kinek az érdekeit képviseli. Ez lenne az egyik kérdés; de ez azért ezekből a cikkekből kiderül, hogy kinek az érdekét képviseli.

Én örülök annak, hogy nemzeti bajnokról beszélt. A Master Good Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vállalkozás. Ander képviselő úr szokásos Armageddon-stílusú felszólalásával kapcsolatban azt szeretném elmondani, hogy Északkelet-Magyarország is hasonló problémákkal küzd, mint mondjuk, a somogyi térség; az aprófalvas településszerkezet is hasonló. De a kormány folyamatosan dolgozik azon, hogy különböző munkahelyteremtő intézkedésekkel akár a romák munkába jutását is segítse. Én javasolom, hogy látogassa meg Bárány László urat, a Master Good vezérigazgatóját, és kérdezze meg a térségbeli roma foglalkoztatásról. De fölhívom a figyelmét arra, hogy egyébként különböző csirkéstelepek is léteznek a térségben, amelyek beszállítói a Master Goodnak, és ahol elsősorban romákat foglalkoztatnak. Ha az országról egy általános véleményt mondunk, akkor próbáljunk felülemelkedni a saját vidékünkön. Mi például, a mi térségünk örül annak, hogyha akár Debrecenben, akár Nyíregyházán akkumulátorgyártás történik, hiszen szerencsére most már az M3-as segítségével viszonylag könnyű - viszonylag könnyű - a legtávolabbi térségből való odajutás. De az egyértelmű, hogy a kormány a különböző EKD-kkel igyekszik olyan vállalkozásokat segíteni - Interspar például Vásárosnaményban -, amelyek közvetlenül térségi, környékbeli munkaerőt foglalkoztatnak. De javasolom azt, meg kell nézni, ha Budapestről haladunk Északkelet-Magyarország felé az M3-ason, a cseh rendszámú autókat: ezek a cseh rendszámú autók nem turisták; a cseh rendszámú autók elsősorban kárpátaljai, ukrán származású polgároké, akik korábban Csehországban dolgoztak. Most miért ne lehetne ezeket a munkaerőket, akik közelebb vannak az anyaországukhoz, éppen Kelet-Magyarországon tartani? Nagyon szívesen visszajönnének egyébként.

Az tehát igenis túlzó, hogy mindenféle filippínókról beszélünk, és azt próbáljuk meg elhíttetni, hogy most ezekre az emberekre kell várni. De Ander képviselő urat figyelmeztetném, ismerős az a narratíva, hogy „elveszik a magyarok elől a munkahelyet”. 2022-ben önök egy sorban álltak éppen azzal az MSZP-vel, DK-val, akik annak idején ugyanezt kommunikálták, hogy elveszik a magyarok elől a munkát. Nem furcsa...? (*Ander Balázs: Énrám csak a kormányzati propaganda hatott!*) Képviselő úr, ott voltak! Akárhogy mondjuk, hogy konzervatívok vagyunk, ezt letagadni nem lehet: 2022-ben Gyurcsányékkal voltak együtt.

A kérdésem az, hogy ön mint miniszter hogyan értékeli, miszerint örömmel hallottuk, hogy az OTP például a keleti nyitás következményeként Üzbegisztánban az ötödik legnagyobb bankot vásárolta fel. Az OTP és a MOL is komoly pozíciókat szerez a keleti nyitás következményeként. Én ezt csak józan paraszti ésszel tudom lefordítani: ennek az emberek örülnek, hiszen ez a magyar gazdaság erősödését jelenti az ilyen nemzeti bajnok vállalatokon keresztül. Ezt hogyan értékeli, és mi várható? Lesz-e újabb ilyen nyitásunk esetleg a keleti piacon? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm a kérdést, amelynek a szakmai részére miniszter úr biztosan válaszolni fog.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Köszönöm szépen. Először is, boldog születésnapot (*Derültség.*), fontos a kölcsönös köszöntés.

Az első dolog az, a cigánykérdéshez visszatérve: 2010 óta nagyjából 1,3 millió ember került ki a szegénységből - ez Eurostat-adat -, ennek a nagy része cigány honfitársunk. Ha tehát ezt nézzük, azért jelentős javulás van. Abban hiszünk, hogy a munkaalapú foglalkoztatottság a lényeg, tehát azok gazdagodjanak, azok tudjanak megélni, akik dolgoznak. Munkából kell élni, tehát a munkahelyteremtés minden esetben a legeslegfontosabb dolog.

Örülök annak is, hogy Bárány úr foglalkoztat magyar, illetve cigány honfitársakat. Én tavaly meglátogattam a gyárát, láttam, hogy mit művelt - elég klassz -, teljes vertikális integráció, csirketelepektől a panírüzemen át, a nem tudom, miig. De most is meg fogom nézni. Alapvetően fontos ezeknek a rétegeknek a bevonása. Amikor azt mondtam, hogy az aktivitási ráta növekedése, akkor természetesen nemcsak a fiatalokról van szó, akik mamahotelekben laknak, nemcsak a nőkről van szó vagy az idősebbekről, hanem a cigány honfitársainkról is. Ebben különben én egy hatalmas potenciált látok; az én foglalkoztatásügyi államtitkárom azt mondta, hogy az 500 ezerből, ha az aktivitást meg tudnánk növelni, 300-400 ezer ember behozható. És magyarokról van szó, honfitársainkról. Tehát ennyit a foglalkoztatottságról.

Ami a magyar cégeket illeti, kifizetés, keleti nyitás, itt is mindig előkerül az, hogy nincs keleti nyitás, meg hol van keleti nyitás. Kétfajta keleti nyitás van. Az exporton belül nem lehet látni, hogy többet exportálnánk Keletre vagy Ázsiába. Miért? Mert az exportunk nagy része reexport, amelyben lehet, hogy exportálunk Németországba, de Németország viszi ki Kínába azt az exportot. És ne is keressék a keleti nyitást az exportban! De keressék két helyen: az egyik a beáramló FDI, a másik pedig a nemzeti bajnokok kifizetései. A beáramló FDI-ban lényegében 2010 óta Ázsia szerepe jelentősen növekedett, körülbelül 18 százalékról olyan 30 százalékra, miközben az Egyesült Államok szerepe ebben csökkent, az Európai Unió vagy Európa részesedése pedig stabil maradt. Ott fellelhető a keleti nyitás. Mellesleg déli-keleti nyitás, ugye, van egy balkáni kérdéskör is.

A kifizetésben pedig, ön jól mondta, az OTP megvette az Ipoteka Bankot, amely az ötödik legnagyobb, de a jelzáloghitelezésben az első, a legnagyobb Üzbegisztánban. Az ország népessége fiatal, lassan eléri az 50 milliót, hatalmas piac; és nemcsak Üzbegisztánról van szó, hanem a körülötte lévő országokról, lásd Azerbajdzsán vagy Grúzia. De a MOL például ott van Azerbajdzsánban, és növeli a tevékenységét. Tehát ezek a nagy nemzeti bajnokaink, vagy éppen a 4iG, aki délre terjeszkedik, és lényegében Montenegró, Albánia telco piacát uralja; a Richterről nem is beszélve, ismerjük: mindenhol van, az a csoda, ahol nincs. Tehát a nagy bajnokaink ott vannak, csak jó lenne, ha lenne ebből több. Itt van a Master Good, amelyet említett; itt van a Bonafarm, amelyet említett; vannak olyan cégek, amelyekre felnézhetünk, és megállják a helyüket. S természetesen nemcsak az élelmiszeriparban, hanem amit mondtam, a Jász-Plasztik, vagy éppen a Vajda-Papír, mind olyan cég, amelyekre büszkék lehetünk, exportálnak, külföldi piacon versenyeznek. Egy csomót tudnék még ezzel kapcsolatosan mondani. Ezekből kell több. És ha szabad így mondanom, az iparpolitika, amely Magyarországon megy, és elmondtam, hogy én mit gondolok a beruházásról, az FDI-ról, de az igazi iparpolitikát maguk ezek a cégek csinálják, akik elmondják azt, hogy ők milyen technológiát, milyen piacokat akarnak meghódítani, és ebből a szempontból a minisztériumunk egy szolgáltatói minisztérium. Hogy a hatalom visszaél ezzel meg azzal, ez megint ilyen hülyeségek. A kormány szolgáltatói kormány, a gazdaságot és a családokat szolgálja. Itt is az ipari miniszterség tekintetében mi szolgáljuk ezeket a vállalatokat. Meg lehet kérdezni minden vállalatot, aki be akart jönni hozzám, azonnal fogadtam. Három-négy kérdést szoktam föltenni: 1. hogyan segítsük ki az exportpiacra, hova szeretne kijutni, milyen diplomáciai segítség kell, ki kell-e utaznom valamelyik gazdasági miniszterhez beszélni, ez az első kérdés; 2. szabályozói oldalról mit kell

lebontanom, hogy könnyebben működjön, ezt hívhatjuk deregulációs kérdésnek; a 3. pedig mindig a pénzről szól, hiszen ha valaki kifizet vagy befektet, alapvetően mindig kockázatot vállal; ezt a kockázatot tudom sporadizálni azzal, hogy az állam mellétesz pénzt, akár hitel vagy tőke formájában, és segítjük. S ha valaki például kimegy külföldre, legyen szó Grúziáról vagy Azerbajdzsánról, ott mindig kell segítség, hiszen nem komfortos egy idegen országban, akárhogy is nézzük, neki idegen ország, Magyarország az Magyarország, ez az otthonunk, de egy külföldi országot nem tud megszokni egyik napról a másik napra, kockázatot vállal, ezért segítenünk kell neki, akár pénzügyi kockázatban is. De egy-két év után kivásárolhatja ezt a részt, és utána tud továbbmenni. Ez nagyon fontos dolog. Mi különben a közeljövőben fogunk felállítani egy olyan tőkealapot, amely pont a közép-ázsiai befektetéseket segíti, tehát azon vállalatok, amelyek ezekben az országokban meg akarják méretetni magukat, azoknak segítünk tőkealapok formájában kockázatot vállalni, amit, még egyszer, öt év múlva kivásárolhatnak, és eltűnhetnek onnan. Ez azért fontos, hogy így lényegében mi is ott vagyunk; természetesen egy ilyen megjelenéskor kell a politikai szintű segítség is, tehát ebből a szempontból ez praktikus. Ezekkel az országokkal barátságot ápolunk, amelyeket említettem. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha jól hallottam, az utolsó mondatában éppen egy hírértékű bejelentést tett, én ezt még nem hallottam egyébként. Köszönöm.

Két nevet látok a várapozólistán, Bakos Bernadett és Ander Balázs nevét, mindketten már kaptak szót kérdezni. Kérdezem, van-e még olyan kolléga, aki még nem kérdezett, és óhajtana kérdezni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Én most ilyet nem látok.

A következőt javaslom a kollégáknak, ha szabad, hogy én mindig magamat szoktam a végére hagyni, de hadd legyen most úgy, hogy fölteszem a kérdéseimet, mivel nekem még nem volt erre lehetőségem, és utána megadnám a szót önöknek, ha ezt szabad javasolnom. *(Nincs ellenvetés.)* És akkor én ezt is tenném.

Miniszter úr, jó sok kérdésem van, vagy nem is tudom pontosan megszámolni. Én a következő technikát alkalmaztam. Én is persze elolvastam a felkészítőt, amelyet kaptunk; egyébként az ön CV-jét is elolvastam, onnan tudtam, hogy születésnapja van. És elnézést kérek alelnök úrtól, az ő CV-jét nem olvastam *(Derültség.)*, és ezért nem tudtam, hogy Tilki Attila kollégánknak is születésnapja van. De azt találtam ki, hogy bár három-négy kérdést felírtam magamnak, amit majd a kérdéseim végén feltennék önnek, azt vártam ki, mert tudtam, hogy előadással készül, ezért azt találtam ki, és ezt is tettem, hogy meghallgatom az előadását, és az előadása alapján még merülnek föl bennem kérdések. Hát, ezt tettem. Bevallom, hogy az előadás címénél betelt a lapom. Amikor az energiacsapda és kamatcsapda címet olvastam, én ott elkezdtem jegyzetelni, és tulajdonképpen majdnem mindent, amit az előadása kapcsán teszek föl, azt innen a címéből tudom levezetni, mert én figyeltem, és annak kapcsán szeretnék kérdezni öntől.

Miniszter úr, én egyetértek azzal a fölvetésével, hogy energiacsapda volt a múlt, részben sikerült leküzdeni, sikeresen - részben sikerült leküzdeni, ezt osztom -, és hogy a kamatcsapda feladata van most, ami előttünk áll. De, miniszter úr, az energiacsapda egy külső dolog volt, kizárólag külső probléma volt. Szó szerint hála a Jóistennek egyébként, hogy enyhe telünk volt, ezért is könnyen tudtuk átvészelni, szerencsére lezuhantak az energiaárak, és ezért így könnyebben vészeltük át. Most a múltat nem akarom hosszabban mondani; sikeresen leküzdöttük az energiacsapdát, és ennek mindnyájan örülünk.

Miniszter úr, a kamatcsapdát én viszont egy belső problémának látom, amit önök - önök a legtágabb értelemben - generáltak, önök hozták létre. Én amellet szeretnék érvelni, hogy miért látom én ezt így. Mondjuk, a Fed, az USA irányadó

kamata - azt hiszem, most egy picivel emelték - 5,25 százalék; az ECB, az Európai Központi Bank szintén most emelte egypár nappal ezelőtt talán 3,75-re. De ha mondjuk, nem olyan távolra akarunk nézni, akkor nézzük meg a cseheknek vagy a lengyeleknek az irányadó kamatát, ami 7 százalék körüli mindkét országban. Ehhez képest nálunk - és ebben ön egyébként végtelenül korrekt volt az előadásában, mert 18 százalékos számot szerepeltetett, tehát nem az alapkamatot, hanem az alapkamat szerepét betöltő irányadó kamatot mutatta, ami 18 százalék; ennek akkor most nem tudom, hányszorosa, melyikhez mérjem - a többszöröse. Mondjuk, ezt talán úgy kellene hívni szakmailag, hogy országhozzáértési felár; ha egy félmondatnyi politikusi mondatot mondhatok, akkor azt gondolom, hogy ez az orbáni felár, amelyet megfizettet a piac. Úgyhogy az első kérdésem tulajdonképpen ennek kapcsán adódna, hogy akkor beszéljünk guruló dollárokról! Ugye, önök szoktak beszélni a guruló dollárokról, hogy itt milyen problémák vannak. Én azt látom, a guruló dollárok itt inkább emiatt adódnak. Ha tehát látjuk azt, hogy milyen magas kamatokat kell fizetni, és az ön slide-jaiban szerepelt, ugye, azt írtam föl, hogy 2022-ben a GDP 2,8 százalékát költöttük kamatokra, 2023-ban 3,5-3,8, ha jól emlékszem, és 2024-ben 4 százalékot prognosztizált. Tehát mondjuk, a GDP bő 1 százalékkal lesz több. Én akkor ezt ennek tekintem. Tehát akkor úgy is tudnám mondani, hogy ha ilyen nagyon egyszerűen akarnám mondani, hogy akkor önök gurítják a Wall Street-i spekulánsok zsebébe ezeket a guruló dollárokat, egy ilyen fiktív szabadságharc nevében; valójában akkor önök Soros Györgynek és társainak, mondjuk, az első számú finanszírozói, hiszen ilyen kamatokat kell fizetnünk.

A második kérdésem szintén ehhez kapcsolódik, a kamatcsapdához. Volt egy fél mondata, amikor az energiáról beszélt, az energia-transzmisszió kifejezést használta, és ennek kapcsán jutott eszembe, hogy nemcsak hogy nem jött transzmisszió - ezt a kifejezést ön használta, fel is írtam magamnak -, hanem van, mondjuk, a kamattranszmisszió kifejezés is. Nem bátorkodnék magamtól önnek, egy volt MNB-alelnöknek a kamattranszmisszió kifejezést bármilyen módon elmagyarázni, de azt azért hadd kérdezzem meg, hogy ha önök rendeleti úton kezdenek el maximalizálni mindenféle kamatokat, például betéti kamatokat, vagy hiteltámogatásokat adnak, akkor a jegybanki függetlenség vajon sérül-e ettől vagy sem. És ez a bizonyos kamattranszmisszió akkor teljesül-e? Vajon önálló marad-e a monetáris politika? Vagy pedig ez is olyan, amit a piac úgymond úgy jutalmaz, hogy újabb ilyen kamatfelárakat követel meg?

A harmadik kérdésem még mindig a kamatcsapdával kapcsolatos. Az ön 11. slide-ján szerepelt: volt egy grafikon, ahol az irányadó kamatot mutatja, és mondom, dicséretes, hogy 18 százalékos kamat szerepelt ott. Ott ugyan szaggatott vonallal, és nehezen volt kivehető, hogy honnantól, de én úgy láttam, minthogyha úgy jelezte volna, hogy 2023 májusától ez az irányadó kamatláb elkezd szépen lefelé menni. Ez azt jelenti-e, hogy a következő monetáris tanácsi üléstől, amely azt hiszem, még ebben a hónapban lesz, ott akkor ön már azt várja, hogy csökkenni fog ez a mutató? És ha igen, akkor mennyire várja? Merthogy ez szerepelt az ön slide-jaiban.

Ha már jóslatok - ez egyébként már nem pont a kamatcsapdához kapcsolódik -, tudom, hogy van ez a mondás, hogy nehéz jóslatokba bocsátkozni, különösen a jövő tekintetében, de azért tegye meg, hogy megpróbál két jóslatot mondani; mind a kettőt érintőlegesen azért már említette. Holnap jön ki a CPI, az inflációs adat: mit vár? Szébb lesz már, mint a korábbiak voltak? Bőven a lelki határ alá fog kerülni? Mit vár a holnapi számtól? És azt hiszem, pont egy hét múlva lesz az első negyedéves GDP-adat: ugye, technikai recesszióban vagyunk, itt nincs vita. Talán itt a mezőgazdaság az, ami nagyon nagy bizonytalanság. Ön mit gondol, hogy a recesszió folytatódik-e, tehát az első negyedéves adat a GDP tekintetében negatív lesz-e vagy sem?

És ha mondjuk, ezt az utóbbit is megjósolja, akkor tegye meg, hogy arról is mondana egy szót, hogy az idei költségvetés továbbra is 1,5 százalékos gazdasági növekedéssel számol. Amire csak azt szeretném mondani, ezt speciel így kiírtam magamnak, hogy már senki nem számol 1,5 százalékos gazdasági növekedéssel, a jegybank sem, a jegybank is 0-1,5 százalékos sávról beszél, tehát már csak a fölsőnél van 1,5 százalék; akár a GKI-t, akár a Kopint-Tárkit mondom, ők is negatívval számolnak már, 0,5 százalékos recesszióval. Az ING, mondjuk, 0,2-del; de mondjuk, az önök által sok szempontból leuralt Magyar Bankholding is csak 1 százalékkal számol; a Raiffeisen 0-val. Már csak a kormány az, amely 1,5 százalékkal számol. Érzi-e, hogy esetleg ezt újra kellene gondolni?

Ha már CPI-jóslat van, ennyi jutott még eszembe, hogy én értem, hogy az a miniszterelnöki ukáz, hogy év végére, decemberre egy számjegyű legyen az infláció; ez egyébként akár teljesülhet is, és alig várjuk, hogy teljesüljön. De miért nem az árstabilitást helyezük célpontba? Az nem a 10 százalék. Ez egy üdvözlendő dolog, de ez nem segíti a magyar embereket, akiknek ezerforintos tejfölt kell még venni attól a boltban. Tehát az árstabilitást mikortól látja reálisnak?

Ezek még az ön előadásából voltak, kamatcsapdák... Csak nézem, hol tartok a jegyzeteimben... Igen, körülbelül ezeket szerettem volna az ön slide-jai alapján kérdezni.

Egyvalami még eszembe jutott az ön slide-jai kapcsán. A 6. fóliáján volt szó a rezsivédelemmel kapcsolatos költségekről, hogy hogyan alakul 2022-23-24-ben. A 2024-es számnál ön azt írta, hogy 1300-1800 milliárd forintot kell fordítani rezsivédelemre. Én nem bátorkodom a számmal vitatkozni, ön ezt írta, hogy 1300-1800 milliárd forintot kell fordítani rezsivédelemre. Én csak a sávot kérdezem öntől: ez egy 500 milliárdos sáv így; mondjuk, hogy a GDP 1 százaléka a sáv, amiről ön beszél. Miniszter úr, ezt azért kérdezem, mert mi egy Költségvetési Bizottság vagyunk itt, és az a hír járja, hogy a jövő évi költségvetés hamarosan érkezik az Országgyűlés elé, de előtte még a bizottságunk elé. Ha önnek most itt miniszterként az egyik tételénél a jövő évi költségvetésnek, már a rezsivédelemnek a tételénél egy has per kábé 1 százalékos sávnyi bizonytalansága van, akkor azt szeretném öntől kérdezni, hogy mennyire tartja okos dolognak - hogy ilyen nagyon lazán fogalmazzak -, hogy továbbra is ragaszkodik ahhoz a kormány, hogy a költségvetést nyáron fogadtassa el a parlamenttel. Más európai kultúrállamok az év végén szoktak költségvetést elfogadni, és egész őszintén mondom önnek, hogy nem a nyári szabadságomat féltém, amikor erről beszéltek, hanem egy bizonytalan helyzetben butaságnak gondolom áteröltetni egy költségvetést nyáron, amit lehetne év végén is. És ami itt szerepelt az ön slide-ján, ez számomra erősíti az én érveimet, hogy ha ilyen bizonytalanságot lát ön felelős miniszterként, akkor hogyan lehet költségvetéssel tervezni. Tegye meg, hogy megtisztel azzal, hogy megmondja, mi a véleménye erről a kérdéstről.

Nekem ezek voltak azok a kérdések vagy felvetések, amelyek az ön előadásából jutottak eszembe, és van két-három-négy olyan kérdésem, amelyekkel viszont tényleg készültem, és ezt is megosztanám önnel, ha lehet.

Az egyik. Most az a hír járja, hogy a Helyreállítási Alap kapcsán az uniós hitelre mégiscsak igényt tartunk. Ez most ilyen változó dolog: hol nem tartunk rá igényt, hol igen, hol csak, hogyha mégis... Most éppen miért tartunk rá igényt? És ez vajon mit jelez az államháztartás helyzetéről, ha erre most igényt tartunk? Erről önnek mi a véleménye?

Csak az én fejemben tartozik ez így össze, el tudnám magyarázni, hogy miért, de nem terhelném ezzel az önök idejét: a repülőter megvásárlása - ebben ön exponálja magát, sokszor nyilatkozik, és ennek kapcsán egy kérdés merült fel bennem -, hogy vajon egy ilyen költségvetési helyzetben, amit ön az előadásában is mondott, hogy

milyen nehéz a helyzet, vajon okos dolog-e erre bázírozni, hogy a repülőteret megvásároljuk? Ezt már a GDP százalékában nem is merem számolni, nem tudjuk, hogy milyen vételárra gondolnak, de ez az 1-2-3 százaléka a GDP-nek lazán tud lenni, inkább annál akár több is, amiről szólhat. Ez vajon reális-e, és miért érzi, hogy ez annyira fontos?

A következő kérdésem - alelnök úr egyébként már fölvetette -: az euró bevezetésével kapcsolatosan önnek mi az álláspontja? Fölírtam magamnak azt a bonmot-ját, hogy ön nem egy nagy eurófan. Miért? Ez egy ilyen egyszerű kérdés, hogy miért nem olyan nagy eurófan ön. És azt is osztom egyébként, hogy az eurót arra találta ki az Európai Unió, hogy akkor vezessük be, vezessék be országok, amikor a konvergencia létrejött, és ezt is értem, amit ön mondott, hogy divergencia van ehelyett. Most ne tartsunk ebből senki számára unalmas előadást, hogy a maastrichti konvergenciakritériumok közül mennyinek felelünk meg vagy sem. Én csak zárójelben jelezném, hogy a Költségvetési Tanács elnöke, Kovács Árpád úr néhány nappal ezelőtt nyilatkozott arról, hogy az ő meglátása szerint akár már jövőre megfelelhetünk a maastrichti konvergenciakritériumoknak. Van-e kedve önnek kommentálni esetleg a Költségvetési Tanács elnökének ezt a meglátását? És még egyszer: miért szalasztottuk el az elmúlt tíz évet az euró bevezetése nélkül? Sok mindenre megoldás lehetne az én hitem szerint.

Azt hiszem, végül már csak két olyan kérdésem van, amit előre felírtam magamnak. Igen, egy személyes kérésem lesz, és már csak egy kérdésem lenne.

Az egyik kérés, ami még maradt nekem, én azt szerettem volna, hogy ne maradjon kérdés, mert én erről írtam önnek egy írásbeli kérdést: ez a, nem is tudom, mi a hivatalos neve, de hívjuk orosz kémbanknak - úgymint mindenki így hívja; bár van egy hivatalos neve, de sosem tudom ezt a bonyolult nevet végigmondani. Én önnek írtam az orosz kémbankkal kapcsolatosan egy írásbeli kérdést, és miniszterhelyettes úrtól, hát, hogy is mondjam csak, válasznak nem minősíthető nem választ kaptam. Úgyhogy én ellövöm még egyszer, hogy hátha szóban akkor ön válaszol arra a három kérdésre, amit én fölvettem.

Az egyik kérdésem az, hogy - akkor itt a neve: - a Nemzetközi Beruházási Bankból való magyar kilépésről szóló magyar hivatalos jegyzéket átadta-e már a kormány, vagy át fogja-e adni, és mikor kerül sor a kilépésnek a lezárására.

A második magáról az ingatlanjokról szól, amely Budapest talán vagy egyértelműen a legértékesebb ingatlana, a Lánchíd Palota. Ezt mikor kapja vissza Magyarország, hazánk? És mi lesz a 74 milliárd forinttal, amit ide befektettünk? A kilépés után mikor és hogyan kapjuk ezt vissza, miniszter úr? És egyébként pedig van-e bármilyen információ arról, hogy a bank esetleg valamilyen ellenköveteléssel élne Magyarországgal szemben? S hogy egy kicsi információt még mondjak önnek, a bank egyébként válaszolt, tehát a banknak az az álláspontja, hogy várják a kormány megkeresését; ezt egy hivatalos nyilatkozatban tette a bank, tehát hátha ez is segíti az ön válaszát. Én érdeklődéssel várnám.

Miniszter úr, az utolsó, akkor már csak egy mondatom van, és akkor öné a szó. Egyetlen dolog, ha már ilyen személyes oldal is lehet, hogy boldog születésnapot: én azt számoltam, hogy 2025-ben ön már visszszámol az 50. születésnapja felé. (*Nagy Márton: Nagyon kedves, köszönöm.*) Egyébként kortársak vagyunk. Ezt csak azért mondtam, mert ha jól számolom, akkor fog letelni Matolcsy jegybankelnök mandátuma. Ön miniszterelnök úrral már konkrétan meg tudott állapodni az utódlással kapcsolatosan? Ön foglalja el a helyét? És akkor ezt az 50. születésnapját már jegybankelnökként tölti? Vagy erről még nincs információja?

Ezeket szerettem volna így születésnaposan fölteni. Köszönöm szépen a lehetőséget.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Akkor visszafelé. Én az Orbán-kormány minisztere vagyok, és az is fogok maradni, amíg a mandátumom szól. Azt, hogy a mandátumom végén mi fog történni, majd a miniszterelnök úr eldönti, illetve hogy közben mi fog történni, a miniszterelnök eldönti. A miniszterelnök döntött arról, hogy miniszter leszek, ő is veszi vissza ezt a posztot, amikor akarja. Innentől kezdve, hogy is mondjam, ezt a kérdést nem nekem kell föltennie, hanem a miniszterelnöknek.

ELNÖK: Jó.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: IIB. A szóbeli jegyzéket átadtuk, a kilépési folyamatot bejelentettük. A kilépés szabályozott módon történik, ennek a szabályozásnak része az is, hogy a székház jelen pillanatban az IIB tulajdona, ha az IIB el akarja adni, akkor eladja, hiszen eladhatja akárkinek - bocsánat, miért pont a kormánynak? Eladhatja akárkinek ezt az épületet. Ez egy épület. Ebből a szempontból ez az ő dolga. És a részesedésünk is szabályozott módon kerül megtérítésre. A folyamat lezárása - ugye, a többiek között lehet látni a cseheket meg a bolgárokat is -, ez egy féléves folyamat. Ez egy szabályozott folyamat, de fél évnél tovább nem tarthat.

Az euró tekintetében, hogy miért - mert közgazdaságilag nem látok értelmet mögötte. Azzal, hogy a Költségvetési Tanács elnöke azt mondja, hogy '24-ben meg fogunk felelni, nincs semmi probléma. Én nem azt kezdtem el feszegetni, hogy mikor fogunk megfelelni, hanem azt, hogy mikor fogunk belépni. Az egy opció. Amikor megfelelsz, utána eldöntheted, hogy belépsz-e vagy nem. Én csak annyit mondtam, és nem fejtettem ki a véleményemet, hogy mikor fogunk megfelelni, és egyetértek azzal, hogy '24-ben megfelelhettek, de a belépést nem fogom javasolni. Természetesen a belépést megint csak nem én döntöm el, ezzel együtt nem támogatom. 2030 előtt biztos, hogy nem.

Vagyonvásárlás vagy reptér kérdésköre. Szeretnék itt egy kicsit hosszabban elmondani néhány dolgot, hátha megfogadják.

ELNÖK: Igen, figyelek!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: De nem kell jegyzetelni - ha valaki megérti, az bőven elég. (*Derűtség.*) Szóval, a költségvetésnek semmi köze a vagyon vásárlásához vagy egy reptér vásárlásához. Amikor mi, maga az állam vásárol, akkor vagyonelemet vásárol, részesedést vásárol valamilyen cégben. Ez semmilyen formában nem érinti a költségvetés hiányát! Mert amikor én kifizetek valamiért egy-egy kétmilliárd eurót, az nem költségvetési hiányt növelő tétel, kérem szépen, hiszen azért én vagyonelemet kaptam. Nő az állam vagyona. Semmi köze a költségvetési hiányhoz! Ezért badarság azt mondani, hogy ahelyett, hogy repteret vennénk, miért nem csináljuk ezt, miért nem adjuk ennek a pénzt, meg miért nem adjuk annak. Badarság! A pénz kiosztása, akár bérben, akármilyen formában, szociális támogatásként, az költségvetési hiányt növelő tétel, kérem szépen. Az, hogy veszek egy repteret, az nem. Úgyhogy semmi köze a költségvetéshez, számvitelileg sem, közgazdaságtanilag sem. Azért, mert az egy vagyonelem-vásárlás. Az, hogy ezt hitelből teszem, adósságnövelésből, az egy más kérdés. Mihez van köze? Az államadóssághoz van köze - de nem a költségvetési hiányhoz. Tehát az államadósság kérdésköre, az, hogy én hitelből vásárolok, vagy meglévő vagyonelemek eladásából kezdem el finanszírozni egy új vagyonelem vásárlását, az másik kérdés. Ezért mondom, hogy válasszuk el, mert nem ugyanaz. Tehát még egyszer: ha én kiosztanám azt a pénzt, amiből vásárolok egy repteret, az költségvetési hiányt növel. Ennyit a vagyonelemről.

A rezsikérdéskör. Azért van odaírva a tól-ig, egyrésről, mert a pénzügyminiszter feladata a pontos számot bemutatni; én nem vagyok erre felkenve, és nem is akarom. Másrésről itt van egy pontos szám, de a bizonytalanságot az jelenti, hogy milyen fogyasztási számokkal számol valaki, az arrébb viszi ezeket a számokat. Hiszen nem kell senkit emlékeztetnem, hogy az áram- és gázfogyasztás Magyarországon már tavaly is, tavaly év végén és idén is jelentős mértékben esik vissza. Az, hogy '24-ben mennyit jelent a gázfogyasztás vagy az áramfogyasztás, az egy modellszámításnak az eredménye; ha még az árakat is, mondjuk, fixálom azon a szinten, ami most van. Úgyhogy itt azért feltételezésekkel kell élni, ahol a költségvetés is feltételezésekkel él.

A jegybanki kamatpolitikát nem akarom minősíteni.

ELNÖK: Biztos?

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Biztos. *(Derűtség.)* Az inflációhoz viszont, ami részben magyarázza - részben magyarázza - a kamatpolitikát, ahhoz viszont annyi kitételem van, hogy én próbálom többször elmondani - vagy van fogamatja, vagy nincs; attól függ, milyen közegben vagyok -, hogy az inflációnak egy jelentős része az energia- és az árfolyamhatásból ered. És az a nagy része. Energia, árfolyam. A maradék az én gondolkodásomban - kicsit leegyszerűsítve: a maradék nagy része - az ár-profit spirál. Nem ár-bér, ár-profit. Az energia visszacsapódott, az árfolyam erősödött, illetve stabilizálódott, ezért az inflációt le fogja hozni. De lefelé lassabban jön, mint fölfelé. Ez az inflációs rigiditás vagy inflációs perzisztencia, de ettől függetlenül le fog jönni. És azt kell mondanom, hogy erről a 25,2-ről egyre nagyobb mértékekben fog csökkenni az infláció év végéig, ahol a kormány továbbra is tartja az egy számjegyű inflációs kérdéskört. Lehet, hogy az átlag kicsivel magasabb lehet, mint a 15 százalék, vannak fölfelé mutató kockázatok, de ez csak azt jelenti, hogy az év második felében gyorsabban jön le az infláció a lefutás tekintetében, ott a bázishatás is nagyban fog segíteni. Tehát később valósul meg az a csökkenés, nem most. De ez csak egy átrendeződés a hónapok között, ezt szeretném hangsúlyozni.

A GDP tekintetében: itt tartjuk az 1,5 százalékot. Annyit tennék hozzá a jegybank tekintetében, hogy a jegybanknak egyetlen célja van: az árstabilitás elérése. Neki nincs más célja; nincs olyan célja sem, mint a Fednek, amelynek van növekedési vagy munkanélküliségi célja. A kormány viszont egy kettős célrendszerben mozog, ami a recesszió elkerülését célozza idén, illetve az egy számjegyű inflációs kérdéskört. Hogy miért nem az alacsonyabb árstabilitást célozza? Azért, mert ezt lépésről lépésre kell megtenni: először egy számjegyűre kell leszorítani az inflációt, utána pedig vissza kell térni az árstabilitásra. Várhatóan 2024 végén ez megvalósulhat.

Az, hogy az energiacsapdából való kikerülés mennyire a mi tevékenységünk vagy nem, azért arra emlékeztetnék minden képviselőt, hogy az, hogy megfelelő energiamennyiség jutott el az országba - és itt az energiabiztonság kérdését feszegetem -, illetve az, hogy ezek az árak minél gyorsabban átgyűrűződjenek a lakossági szektorba, mondjuk, a nem rezsivédett részben vagy éppen a vállalati részben, az igenis a kormánynek a tevékenysége és a feladata, az, hogy bejőjön az energiamennyiség, és annak az energiamennyiségnek az ára, ha az lefelé fordul, az a szerződésben megvalósuljon. Szeretnék emlékeztetni mindenkit, hogy az elmúlt hetekben a kormány kiléptette az MVM-et olyan szerződésekből, amit váltó fix szerződéseknek hívnak, és voltak olyan vállalkozások, akik - bár ők estek ebbe bele alapvetően - megkapva a szerződéses árakat, egy magas energiaár mellett kerültek befixálásba, de ezekből a szerződésekből kiléptettük őket, ezzel segítve az alacsonyabb energiaárak hatását a gazdaságra, ami infláció tekintetében leszorító, a növekedés szempontjából pedig ösztönző jelleggel bír. Tehát azért, hogy is mondjam, ez az energiacsapdának a

megoldása, és mellesleg az, hogy 10 milliárd eurónyi pénzt be tudott vonni a gazdaság ezt finanszírozni, ez igenis a kormány tevékenységéből következik; ahogy a kormány tevékenysége lesz az is, a jegybankkal karöltve, hogy az inflációt leszorítja - az nem csak úgy lecsökken, hanem leszorítja -, és ha az infláció lemegy, akkor ebből a magas kamatkörnyezetből, amit ön feszeget, ki lehet lépni. Ezt a magas kamatkörnyezetet nem lehet fenntartani. Azt pedig, hogy a jegybank mikor kezd kamatot csökkenteni, a monetáris tanács el fogja majd dönteni. Alapvetően a piac - amit én az ábrán bemutattam - azt árazza, hogy átlagosan egy olyan 14-15 százalékos irányadó kamat lehet ebben az évben. Nem mutattam rövid lefutást, nem mutattam májusit, egy éves átlagos szintet mutattam. Az egy éves ábra volt; majd itt hagyom a prezentációt, meg lehet nézni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Csak jelzem, hogy egy újabb fehér papírlapot teleírtam, de én most végtelenül fegyelmezetten és önkontrollal Bakos Bernadettnek adom meg a szót.

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm. Nagyon sajnálom, hogy nem tudok újra boldog születésnapot kívánni, de Tilki Attila alelnök úrnak ezúton is boldog születésnapot kívánok. *(Derültség.)* Majd a végén megérti, hogy miért.

Azt megtudhattuk, hogy eléggé sajátos gondolatokat fogalmazott meg a piacgazdaságról. Tehát ha jól értem, ezermilliárdokkal támogatjuk ezeket a külföldi multikat, és a magyar kkv-k meg versenyezzenek vele. Tehát hogy ez lenne a piacgazdaság ezek szerint.

Érdekesség, hogy 10 százalékos arányszámot mondott, de hát itt tízszer akkora kapacitást terveznek akkumulátorgyártásra, mint ami most van. Ugye, jelenleg 1,2-1,4 millió akkumulátort gyártanak itthon Komáromban és Gödön. Azt kérdezném öntől, hogy akkor hogyan viszonyul ez a tervezett kapacitás a jelenlegi autógyári kibocsátáshoz, és nem érzi-e azt csapdahelyzetnek, hiszen pont erről beszéltünk, amire hivatkoztam, hogy pakolnak egész egyszerűen az autógyarak, ha most nem adjuk oda az energiánkat, a vizünket, a termőföldünket ezeknek az akkumulátorgyáraknak, mert ha nem épülnek fel az akkumulátorgyarak, akkor önök szerint távoznak ezek az autógyarak, amelyek itt vannak. Tehát pont erről volt szó, ez a függés, ez a kiszolgáltatottság, hogy most gyakorlatilag teljesítenünk kell a kívánságukat, bármibe is kerüljön az. És ez a külföldi tőkének való kiszolgáltatottság azért sem érdekünk, mert versenyeztetik gyakorlatilag az államokat a támogatásokban, és ami most történik, ez egy lefelé tartó adó- és támogatásverseny, amiben a magyar kormány részt vesz, meg a bajnoka kíván lenni, és ezt jelzi ez az ezermilliárdos nagyságrendű támogatás. Tehát mi a véleménye erről, hogy ez jó irány-e. Igen, nagyjából ez a kérdésem, hogy mi erről a véleménye.

Tilki Attila kicsikét groteszk módon kérdezte azt, hogy akik a külföldi multik ezermilliárdos zsebtömését nem támogatják, azok kinek az érdekét képviselik. Hát, a magyar emberek érdekeit képviselik. A magyar munkavállalókat, akiket ezek a cégek kizsákmányolnak, illetve a magyar betegeket, akiknek, mondjuk, rosszabb minőségű ellátás jut azért, mert az adóforintokat a globális nagytőke zsebébe tömökdi az ellátásuk helyett.

ELNÖK: Miniszter úr, tessék!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Ez hozzászólás volt vagy kérdés? *(Bakos Bernadett: Volt benne kérdés.)* Elnök úr, segítsen nekem!

ELNÖK: Kérdésnek álcázott hozzászólás, és akkor miniszter úrnak meg legyen egy válasznak tűnő válasza, jó? És boldog születésnapot mindenkinek, aki ma ünnepli a születésnapját!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Úgy látom, nem jó ötlet születésnapra tenni ilyen meghallgatásokat... *(Derűltség.)*

ELNÖK: Nem.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: ...de nem én tehetek róla.

Először is, ha azt vesszük, hogy a hazai vállalatokat mennyivel támogatjuk beruházásösztönzés tekintetében, mondjuk, az EKD-t, akkor azt kell látni, hogy a külföldiek mellett a hazai támogatás erősebb és az intenzitás is erősebb. Az intenzitás azt jelenti, hogy míg a külföldieket nagyjából 20 százalék alatti intenzitással támogatjuk, a hazaiakat 20 százalék fölöttivel. Emellett az Exim-MFB programok, ideértve a hitel- és tőkeprogramokat, 90 százalékban hazai cégeknek elérhetőek, illetve ha megnézzük, hogy kiknek helyeztük ki, az közel 90 százalékos. Tehát ha azt nézzük, hogy kinek adjuk a pénzt, az nem igaz, hogy a külföldiek dominálnak. Ez egyáltalán nem igaz.

A másik kérdéskör, akkor még egyszer: tehát a munkaerőért való versenyzés - és most hagyjuk ezeket a dolgokat! -, nagyjából a támogatási rendszer, úgy gondolom, nem piactorzító, de az, hogy a munkaerőért ki hogyan tud versenyezni, az egy hatékonysági kérdés. A másik dolog, ha most itt tartunk, és visszamegyek oda, hogy a CATL 9 ezer főt fog foglalkoztatni, azért előbb-utóbb ez a 9 ezer fő csökkenni fog, hiszen a jövő az automatizációé. Ha tehát sikerül automatizálni ezeket, akkor egyértelmű, hogy ezek a gyárak el fognak mozdulni az automatizáció felé.

Ugye, kétfajta input függvény van a termelési függvényben: a tőke és a munka; e között választ mindig a gyár. A harmadik a tudás; ezt hívják tudásintenzív gazdaságnak - ebben is fejlődünk kell.

Én összességében nem látok megint ilyen dolgot. Én értem, hogy ez az akkumulátorgyártás egy ilyen slágertéma, és rágni lehet - már csont sincs, de még mindig rágjuk -, de azért jó lenne erről tényleg kicsit leszállni. Túl van az egész nyomva, a magyar gazdaságnak nem egy domináns, meghatározó részéről beszélünk; elmondtam, hogy az FDI-on belül a legkevesebb, 10 százalék; elmondtam, hogy az FDI-beruházáson belül kevesebb, mint 20 százalék. Én értem, hogy valamit végre talált az ellenzék, mindent értek; azt is értem, hogy helyben a honfitársaink aggódnak a környezetvédelmi hatások miatt, és ezt kezelni kell, nem elvitatva ezt a kérdéskört, de alapvetően ezt a helyén kell kezelni. És gazdasági szempontból pedig, még egyszer: nem akkumulátorgyártásról vitatkozunk, hanem az egész autóparról, mert ha nincs akkumulátorgyártás, akkor nincs autóparr sem Magyarországon. Köszönöm. Jó volt ez válaszként?

ELNÖK: Szereptévesztésnek gondolnám, ha minősíteném - minősítjük majd máshogy, miniszter úr. Egyébként, ha már mondta, hadd jelezzem azt, hogy én úgy tudom, miniszter úrnak még van egy másik randevúja is ma. *(Nagy Márton közbeszólására:)* Ó, hát ezt írásban kérem szépen majd három példányban, dombornyomott pecséttel. Persze köszönöm szépen, hogy tovább maradnak, de gazdálkodjunk az idővel, és szerintem hamarosan kerekítsük le. Viszont alelnök úrnak tisztelettel megadom a szót. Ander Balázsé a szó.

ANDER BALÁZS (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tilki képviselőtársam azt mondta, hogy Armageddont vizionálok. Szeretem én a posztapokaliptikus irodalmat, de azért ilyenkor mégiscsak a KSH-adatokból készülök. Szóval, amikor ezeket a problémákat fölvetem, akkor annak van némi alapja is.

S ha itt idegen munkaerőről volt szó: a déli régióban, Zala, Somogy, Zalaegerszegen ez bizony komoly problémát jelent, vagy éppen ott van a kicsiny, négyezer lélekkel bíró somogyi városka, Tab, ahol négyszáz szerencsétlen filippínó jelent meg. A világ túlsó csücskéből ideutaznak, rossz munkát végeznek, illetve nem rossz munkát, hanem nehéz munkát - így fogalmazok, pontosabban -, nem jó bérezésért; tehát nem egy ilyen sértő, pejoratív dolog, amikor azt mondom, hogy szerencsétlen. Itt vannak, de ezt a problémát mégiscsak valahogyan kezelni kellene, hiszen ez csírájában megjelent. Ellenzéki oldalról pedig engedtessek meg, hogy erre fölhívjuk a figyelmet.

Ugye, 60 százaléknyi energianövekménnyel számolnak 2030-ig, ezt megbeszéltük. Viszont nem esett arról szó, hogy a hálózatfejlesztés kapcsán mekkora összeggel kalkulálnak, mert az egy irtózatossággal lesz, gondolom, tehát jó lenne itt egy pontos, egzakt számot látni ezzel kapcsolatosan, hogy akkor ez a kapacitásbővítés ilyen vonatkozásban mégiscsak mennyibe fog kerülni.

Ha már társadalmi integráció, pontosan tudjuk, hogy a rendszerváltozás micsoda katasztrófát okozott, mondjuk, a cigányság körében is. A rendszerváltozás előtt gyakorlatilag ugyanakkora arányban dolgoztak legalábbis a roma férfiak, mint az országos átlag. Amikor önök átvették a kormányrudat, 2010 táján 22 százalékos szinten állt a hazai cigányság foglalkoztatottsága - iszonyatosan rossz mutató! Ha miniszter úr tudna mondani egy friss adatot ezzel kapcsolatosan, annak tényleg örülnék. Tudom, hogy javult, tudom, hogy lényegesen javult. Nemrég olvastam éppen egy európai uniós, tíz országra kiterjedő kitekintést, és ott a foglalkoztatottsági mutatókat a cigányság körében vezetjük, de hadd legyen már egy ilyen természetes igényem, hogy akkor itt is egy pontos számot lássunk, mert ez nagyon-nagyon fontos kérdés. Amikor azt mondom, hogy ez nemzetstratégiai kérdés, a közös jövő ügye, akkor azt komolyan gondolom. Nem fogok én itt polkorrektkedni, ez egészen biztos, mert akkor az nem én lennék, de ez egy lényeges kérdés, és örülnék a válasznak. Különösen azért is, mert vannak, akik azzal indokolják, mondjuk, a társadalmi integrációs hiányosságokat... - ugye, ilyenkor előjön a woke elmélet, és az örület tárházából, mondjuk, a strukturális rasszizmuselmélet, amivel én nem értek egyet, viszont azzal sem értek egyet, hogy az államnak ne lenne ezzel kapcsolatosan felelőssége, mert van állami felelősség. És amire itt az első kérdéssorozatomban utaltam, miniszter úr, tényleg örülnék annak, ha ezt látnám az állam részéről, nemcsak úgy, hogy majd a gazdaság fejlődése ezt automatikusan megoldja, hanem sokkal intenzívebb módon efelé fordulva. És nem véletlenül hoztam elő, nemcsak azért, hogy itt a karrierjének rosszat tegyek, és azért hivatkoztam pozitív példaként szegény György László államtitkár úrra, hanem azért, mert azt is komolyan gondolom, hogy amit abban a doktori disszertációban leírt, az egy tök jó dolog, az egy támogatandó dolog a társadalmi integráció vonatkozásában. Szóval, jó lenne nagyobb állami szerepvállalást látni, mert ahogy az ilyen strukturális rasszizmusféle, woke elmélettel nem értek egyet, azzal sem, hogy az integrációra több pénzt ne fordítsunk, mert az egy ilyen hordjuk a Dunába a vizet lyukas vödörrel, hogy a másik szélsőséget említsem. Tehát azért valahogy próbáljunk megmaradni a normalitás szintjén!

A kkv-k kapcsán, igen, én is föltettem volna azt a kérdést, hogy akkor mekkora itt az állami támogatás. Köszönöm szépen, hogy államtitkár úr egy ilyen aránypárral megvilágította, hogy jobban koncentrálnak a hazai kkv-kra, és nemcsak arról van szó, hogy na, akkor fejlesszél, adjál jobb bért a munkavállalóidnak, hanem mondjuk, a

multikkal összevetve nagyobb arányban koncentrálnak és fordítanak erre forrásokat. Köszönöm, ennyi lett volna.

ELNÖK: Miniszter úr!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Köszönöm szépen. Csak egy mondat a cigány foglalkoztatottságról: a 20 százalék ma 45. (*Ander Balázs: Erre vártam. Köszönöm.*) Jó, tehát ez ma 45 százalék. Rendkívüli módon emelkedett; persze lehet tovább emelni. Úgyhogy nem azt mondom, hogy ezzel meg kell elégedni, de ez fontos lépés.

Hálózatfejlesztés. Annyiban tennék egy disclaimert vagy megjegyzést ahhoz az energianövekedéshez, ami 50-60 százalékos, hogy ott sajnos azzal kell számolni, mert nem tudunk jobbat, hogy az energia hatékonysága az ipari gépeknek ugyanaz marad, mint most. Ebben van egy hatalmas puffer. Ha az energiahatékonyság javul, akkor ez sokkal kevesebb. Tehát én azt gondolom - ezt az Energiaügyi Minisztérium készítette - , hogy ebben lefelé mutató, jelentős kockázatok vannak. Ehhez viszont rendkívüli beruházások kellene, ez igaz, ezért gondoljuk azt, hogy ez az uniós forrás jár és kell, hiszen az energiahatékonysági beruházásokat, beleértve a hálózatfejlesztést, pont az RRF-pénzekből kellene hogy finanszírozzuk. Ami jár. És az, hogy most itt ilyen politikai boszorkányüldözés van, ez egy dolog, de akkor is, mi befizetünk ebbe a költségvetésbe, és jár ez a pénz vissza. Ilyen tekintetben azt a hálózatfejlesztést innen kell folytatni. Persze ez elér akár 8-9 milliárd euróig is, de természetesen a szükséges munkák, ami egy minimumprogram, az 1-2 milliárd euróra tehető, ami a hálózat felújítását jelenti, transzformátor-állomások telepítését jelenti, olyan körzetekben, ahol nagy ipari energiafelhasználás történik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem látok más kérdezői igényt. Én lekerekíteném, mert nem feszítenék tovább az ön idejét. Én még három, és ígérem, hogy tényleg nem is nagyon többszörösen kibővített mondatban reagálnék arra, amit ön válaszolt.

Először is kérte, hogy minősítsem. Én azt minősíteném nagyon pozitívan, hogy maga az előadása is teljesen szakmai volt, és érdemben vesz részt a bizottsági ülésen. Én komolyan mondom, hogy ezt értékelem. Még csak egy éve vagyok bizottsági elnök, hogy is mondjam csak, voltak már rossz tapasztalataim. Ez az élmény nekem kiváló, hogy beszélgettünk, miniszter úr, ezt nem tudom máshogy mondani; ezt kifejezetten értékelem.

Ami az én kérdéseimmel kapcsolatos reakcióit illeti, én nagyon sok mindent felírtam, és több olyan is van, ami számomra hírértékű, és köszönöm, hogy tényszerűen válaszolt. Például az IIB - amit én csak kémbanknak csúfolok - kapcsán mindhárom kérdésemre, amit én írásban tettem föl kérdést és önöktől nem kaptam írásban választ, most szóban ön mind a háromra egy-egy mondatban, de érdemben válaszolt, hogy igen, a szóbeli jegyzéket megkapták. A második válasz az volt, hogy a székházukat eladhatják, mert az övék. Ez számomra hírértékű, és szerintem a magyar választók számára is hírértékű, hogy Budapest legértékesebb ingatlanát, hazánk egyik legértékesebb ingatlanát önök odaadták akkor az oroszoknak, az övék, és eladhatják. És hogy majd valamikor fél év múlva visszakaphatjuk...

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: De nem mi adtuk el! Meg kellene nézni...

ELNÖK: Még egyszer! Bocsánat, öné a szó, miniszter úr, parancsoljon!

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Meg kell nézni, hogy ki adta el. Van egy Földhivatal, ott meg kell nézni, hogy ki adta el, ki volt a vevő.

ELNÖK: Nem a hazám tulajdona, akkor utána fogok nézni. Miniszter úr, akkor annyit tudok, hogy nem a hazám tulajdonában van ez az ingatlan most már.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: De ki az „a hazám”? Ha ön össze próbálja mosni a hazámmal a kormányt vagy az államot, az nem igaz.

ELNÖK: Hát, én azt látom, az ellenkezőjéről szoktak beszélni, hogy a hazámat a kormányunk képviseli.

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Nem így értem, hanem hogy nem az állam adta el vagy a kormány adta el azt az ingatlant az IIB-nek - meg kell nézni, hogy ki adta el.

ELNÖK: Nem akar segíteni nekem, miniszter úr? Én szívesen, 1800 forint, vagy mennyi...

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Nézze meg! *(Derültség.)*

ELNÖK: Rendben van, szeretem a házi feladatokat, és most úgyis ráérek, úgyhogy akkor utánanézek. Mindenesetre annyit tudok, hogy akkor a bank most eladhatja, mert az övé, és én akkor várom, hogy a fél év alatt - ahogyan remélem, hogy a bulgárok is visszakapják - mi is visszakapjuk; ezt így örömmel vettem.

Azt is örömmel vettem, hogy az euróval kapcsolatosan még egy picit bővebben is mondott egypár szót. Ha osztjuk azt, amit mondjuk, a Költségvetési Tanács elnöke mondott, és ön azt mondta, hogy akár lehet is az, hogy megfelelünk a maastrichti kritériumoknak, de ott meg ön azt mondta, hogy na, de attól még nem akarjuk bevezetni - én ezt értem. Én azt gondolom, hogy egyrészt volt egy korábbi Orbán-kormány, 2001-ben az az Orbán-kormány még kitűzött eurócsatlakozási időpontot, 2007-re kitűzte. Azóta valami akkor változott, hogy mégsem. Én ezt, őszintén mondom, az egyik legnehezebben megbocsátható bűnének tartom ennek a kormánynak, hogy már csatlakozási dátumunk sincs. Eddig, 2001-ben még volt, az akkori Orbán-kormánynak volt egy 2007-es csatlakozási dátuma. Az pedig, hogy ha meg tudunk felelni, és nem akarunk, ez pedig az én agyamban valahogyan nem tud lecsapódni. De mások az agyaink, ezzel nincs baj.

És még egy harmadik dolog van, amit a válaszában említett, és én felírtam magamnak, mert nekem ez is hírértékű, hogy az idei évre várt 15 százalékos átlagos inflációnál, én úgy írtam föl, hogy ön azt mondta, hogy felfelé kockázatokat lát. Ez számomra... *(Jelzésre:)* Tessék?

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Felfelé mutató kockázatokat.

ELNÖK: Ezt mondtam, szó szerint, igen, így idéztem, hogy felfelé mutató kockázatokat lát - mindnyájan látunk.

És, miniszter úr, akkor én csak a fő kérdést nem látom még, hogy hogyan válaszolta volna ön meg az előadásának a címét, tehát a kamatokkal kapcsolatosan. Mert akkor azt is osztom, amit ön mond, hogy az infláció leszorítása - és ez nem lejön, hanem le kell szorítani, ön így mondta; egyetértünk: nem lejön, hanem le kell szorítani -, és hogy olyan az adottsága vagy a tulajdonsága az inflációnak, hogy lefelé nehezebben

és lassabban jön. Hogy mernék vitatkozni önnel, és egyébként is egyetérték - azt le kell szorítani. Az lejön, és majd utána vagy ennek kapcsán tud a kamatkörnyezet vagy a kamat csökkenni, hiszen a kettő együtt mozog csak.

Miniszter Úr! Mondtam példákat, hogy a környező országokban milyen kamatok vannak; ön erre nem reagált, hogy mivel tudjuk magyarázni. És azt hiszem, ez korrekt, mert nem eurós országot mondok, nem Szlovákiát mondom, hanem Csehországot és Lengyelországot, 7 százalékos körüli kamattal. Önökik miért tud ennyivel alacsonyabb lenni? Vagy az inflációról én nem látom, hogy mi az érve arra, hogy hogyan lehet, hogy nálunk ilyen drámai az infláció. Az EU átlagában már teljesült a miniszterelnök úrnak az ukáza, hogy egy számjegyű legyen, az EU-országok átlagában ez már sikerült, az euróországok átlagában talán olyan 7 százalékos körüli lehet. És hogy ne menjünk ilyen távolra, a szomszédos országoknál is bár két számjegyű, de bőven eggyessel kezdődő két számjegyű. És innen van az én logikám, hogy akkor magas a kamatteher. De ez miből adódik? Én ezt nem látom, hogy ez mi más lehet, mint az országkockázat, és akkor nem akarok megint a guruló dollárokról, meg orbáni felárról, meg a Sorosról beszélni. De én azt látom, hogy így megy ki a pénz, e miatt a kockázat miatt, és jön be ide a forró pénz, erre várva, és amikor ez lecsökken, akkor félek attól, hogy kimegy, és ennek árfolyamhatása is tud lenni. Én még ezt vettem volna föl. Ha ön ezt nem minősíti kérdésnek, akkor elfogadom; ha reagál rá, én megtisztelve érzem magam. Hogy legyen, miniszter úr?

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Tíz másodperc alatt annyi, hogy a kamat az inflációból ered. Az infláció magasabb, igen, Lengyelországnál is, Csehországnál is. De a mi energiaimportunk, -kittetésünk magasabb is volt, mint ennek a két országnak. Ezért az energiaár jobban meglökte az inflációt Magyarországon, mint Csehországban és Lengyelországban, körülbelül dupla akkora az energiaimportunk, mert a lengyeleké.

ELNÖK: Ez a magyarázat?

NAGY MÁRTON gazdaságfejlesztési miniszter: Mivel meglökte, és energiaintenzívebb a gazdaság, ezért az árfolyamra is másfajta hatást gyakorolt, nagyobb leértékelést. Erre mondom azt, hogy ez a kettő együtt lényegében az infláció többségét, 50-60 százalékot magyaráz. Ezért futott magasabbra ez a dolog. Ha pedig valami magasabbra futott, jön ez az ár-profit spirál, ami ugyancsak bekapcsolt, főleg az élelmiszerek esetén. Alapvetően ezek a magyarázatok.

Az energia megoldódott, az árfolyam megoldódott, a többit leszorítjuk; illetve ezekben is volt azért, amit hozzátett a kormány. Ebből a szempontból ez meg fog történni. Az egy számjegyű infláció továbbra is nagyon valószínű az év végéig, és dolgozunk is rajta. Ezért az árcsökkenés meg fog valósulni, és a kamatláb is le fog jönni. Az egy számjegyű kamatláb az a jövő év. Ebben az évben pedig kamattámogatott hitellel fogjuk segíteni azokat a szektorokat, akik erre rá vannak utalva. Ennyi a válaszom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: És akkor most egy végtelen spirálba kerülhetnénk, mert akkor most megint a független monetáris politikára utalhatnánk, hogy akkor az ezt segíti-e. De én most leállítom magam, mert így is sok időt töltött velünk, köszönjük szépen, miniszter úr. Én most úgy látom, hogy több kérdés nincs.

A napirendi pont lezárását megelőzően azt kell felolvasnom, hogy a határozati házsabály 134. § (2) bekezdés a) pontja alapján elnöki jogkörben én most elrendelem

miniszter úr prezentációjának a jegyzőkönyvhöz csatolását - ez el lett rendeltetve általam.

A napirendi pontot ezzel lezárom. Miniszter úr nemcsak hogy eleget tett, hanem túlteljesítette a bizottság előtti, törvényen alapuló éves beszámolási kötelezettségét. Ezt köszönöm szépen, és szép napot kívánok. Viszontlátásra!

Egyebek

És már csak két mondatot a kollégáknak elhadarok a 2. napirendi pontnál. Tájékoztatom önöket, hogy május 16-án látogatást tesz Magyarországon az Európai Parlament Költségvetési Ellenőrzési Bizottságának elnöke, Monika Hohlmeier és delegációja. Amennyiben részt vennének ezen a találkozón, kérem, jelezzék majd ezt számomra.

Van-e bárkinek bármilyen bejelentésválója vagy kérdése? *(Nincs ilyen jelzés.)*
Ha nincs, akkor sok embernek jó étvágyat kívánok az ebédhez.

Az ülés berekesztése

Az ülést berekesztem. Köszönöm a részvételt és a munkát mindenkinek. További szép napot kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 32 perc)

Vajda Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea